

Förutsättningar för

Ackreditering och Avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne

gällande år 2014

Innehåll

1	ALLMÄNT OM HÄLSO- OCH VÅRDVAL I SKÅNE	5
1.1	Inledning	5
1.2	värdegrund.....	5
2	ACKREDITERINGSFÖRFARANDE/GODKÄNNANDE	6
2.1	Ekonomisk och juridisk ställning.....	6
2.1.1	Omständigheter som medför att Vårdgivaren inte godkänns.....	6
2.1.2	Kontroll av juridisk ställning	7
2.1.3	Kontroll av ekonomisk ställning	7
2.1.4	Bolag under bildande	8
2.2	Försäkran om verksamhetens bedrivande.....	8
2.3	Avtal	8
2.4	Förtida uppsägning.....	9
2.4.1	Vårdgivare.....	9
2.4.2	Uppdragsgivare.....	9
2.5	Beslutsgång och Handläggningstid	9
2.6	Före driftsstart.....	10
3	UPPDRAGET.....	10
3.1	Allmänt om uppdraget.....	10
3.2	Målgrupper	11
3.3	Uppdragets omfattning	11
3.3.1	Hälsorienterat arbetssätt.....	11
3.3.2	Medicinskt åtagande	12
3.3.3	Öppettider.....	13
3.3.4	Samverkan med andra mottagningar och Sjukvårdsrådgivningen 1177	13
3.3.5	Katastrof och beredskap samt smittskydd	13
3.3.6	Verksamhetsförlagd utbildning.....	14
3.3.7	Forskning och utveckling	16
3.4	uppdraget omfattar inte	17
4	ALLMÄNNA VILLKOR	17
4.1	Tillgänglighet	17
4.1.1	Lokaler	17
4.1.2	Information om mottagningstider	17
4.1.3	Information till medborgare.....	17
4.1.4	Regelverk och patienträttigheter	18
4.2	Bemanning och kompetens.....	18
4.3	Underleverantörer	19
4.4	Varuförsörjning.....	19
4.5	Ledning och styrning.....	20
4.6	Lagar och förordningar.....	20
4.7	IT-tjänster	20
4.7.1	System för vårddokumentation.....	21
4.7.2	Abonnemang IT-tjänster.....	23
4.7.3	Generellt krav för samtliga externa vårdgivare.....	26
4.7.4	Utbildning	27
4.8	Informationssäkerhet.....	27
4.8.1	Sammanhållen journalföring	27

4.8.2	Personuppgiftsbiträdesavtal	27
4.8.3	eID-kort och SITHS certifikat	28
4.9	Hantering av vårddokumentation och arkivering	28
4.9.1	Hantering av vårddokumentation	29
4.10	Sammanhållen journalföring	29
4.10.1	Avtal om sammanhållen journalföring fortgår efter att huvudavtalet sagts upp	29
4.10.2	Anslutning till Nationell Patientöversikt NPÖ	29
4.11	Kvalitet, uppföljning och granskning	30
4.11.1	Automatiserat utlämnande	31
4.11.2	Uppföljning	31
4.11.2.1	Nyckeltal för Uppföljning 2014	33
4.12	Nationella kvalitetsregister	34
4.13	Utvecklingsarbete	34
4.14	JOURNALHANTERING	34
4.15	Läkemedel	35
4.16	Medicinsk service	36
4.17	Utrustning	36
4.18	Miljö	37
4.19	Tolk	37
4.20	Sjukresor	38
4.21	Patientnämnd	38
4.22	Vårdgivarens ansvar för krav från tredje man	38
4.23	Vårdgivarens ansvar gentemot uppdragsgivaren	38
4.24	Försäkringar	39
4.25	Meddelarfrihet	39
4.26	Information och marknadsföring	39
4.26.1	Basinformation	40
4.26.2	Marknadsföring	41
4.26.3	Utveckling av invånartjänster	41
5	Ersättning och kostnadsansvar	41
5.1	Ersättning för uppdraget	41
5.1.1	DRG baserad ersättning	41
5.1.2	Övriga rörliga ersättningar	42
5.1.3	Målrelaterad ersättning	42
5.1.4	Momskompensation	42
5.1.5	Patientavgifter	42
5.1.6	Tolk	43
5.1.7	Uppdragsgivarens ersättningsskyldighet gäller inte vård av	43
5.1.8	Verksamhet utanför uppdraget	43
5.2	Kostnadsansvar för uppdraget	43
5.2.1	Medicinsk service, hjälpmedel, lokaler och utrustning mm	44
5.2.2	Läkemedel	44
5.2.2.1	Läkemedel inom läkemedelsförmånen	44
5.2.3	Sjukresor	44
5.2.4	Utomlänspatienter m fl	44
5.3	Fakturerings- och betalningsvillkor	45
5.3.1	Betalningsvillkor	45
5.3.2	Invändningar mot faktura	45
5.3.3	Dröjsmål	45
5.3.4	Ekonomisk reglering vid stängning av vårdenhet	46

6	AVTAL	47
6.1	Avtal för Vårdenhet	47
6.1.1	Avtalsparter	47
6.1.2	Avtalskonstruktion	47
6.1.3	Avtalstid	48
6.1.4	Tidigare avtals giltighet	48
6.1.5	Förtida upphörande	48
6.1.6	Force majeure	50
6.1.7	Beredskapsåtgärder inför allvarliga händelser	50
6.1.8	Kontaktpersoner	51
6.1.9	Meddelanden	51
6.1.10	Överlåtelse	51
6.1.11	Bestämmelses ogiltighet	51
6.1.12	Tillämplig lag och tvister	52
6.1.13	Vite	52
6.1.14	Övrigt	52

---

1 ALLMÄNT OM HÄLSO- OCH VÅRDVAL I SKÅNE

Inledningsvis ges en allmän beskrivning av Uppdraget och dess del i den skånska hälso- och sjukvården. Därefter följer en beskrivning av Region Skånes krav på Vårdgivaren avseende ackreditering/godkännande och utförande av uppdraget.

1.1 INLEDNING

I Region Skåne finns fem valfrihetssystem inom primärvård, som benämns Hälsoval Skåne. Detta begrepp omfattar Vårdcentral, Barnvårdscentral, Barnmorskemottagning samt Kognitiv Beteendeterapi/Interpersonell terapi och Multimodala smärtteam inom Rehabiliteringsgarantin. Inom specialiserad vård finns Vårdval för behandling av grå starr samt utprovning av hörselhjälpmedel. Under 2014 införs också Vårdval för läkemedelsassisterad rehabilitering vid opiatberoende, delar av öppen hudsjukvård och ögonsjukvård samt psykoterapi.

Lagen om valfrihet (LOV) ger kommuner och landsting möjlighet att genom avtal reglera förutsättningarna i ett valfrihetssystem. Lagen bygger på att det inte finns någon priskonkurrens mellan leverantörerna. Den enskilde medborgaren ges i stället möjlighet att välja den leverantör som han eller hon uppfattar tillhandahåller den bästa kvaliteten. Uppdragsgivaren, Region Skåne, ansvarar för att patienten får information om samtliga leverantörer som denne kan välja emellan.

Vårdgivarna erbjuds stora frihetsgrader att kunna utforma vården inom de ramar av krav som Uppdragsgivaren formulerat och utifrån medborgarnas behov. Mångfalden och frihetsgraderna ska vara till gagn för att skapa ett bättre anpassat vårdutbud, såväl utifrån patienternas behov, som att skapa attraktiva arbetsplatser och bidra till att säkra rekrytering av kompetent personal.

1.2 VÄRDEGRUND

Värdeorden i utvecklingen av den skånska hälso- och sjukvården, och därmed också för vårdgivarens verksamhet, är: **tillgänglighet** - att ha tillgång till personer med rätt kompetens inom rimlig tid, **kontinuitet** - att möta samma människor och en enhetlighet i vårdens innehåll, **helhet** - att den enskilde individen förstås i en helhet, d v s i beaktande av de biologiska, psykologiska och sociala faktorer som samverkar vid ohälsa, **trygghet** - att möta rätt kompetens, att bli sedd och att känna tillit och delaktighet.

I Region Skånes samlade uppdrag för hälso- och sjukvård 2014 läggs särskilt vikt vid följande utvecklingsområden: Cancervården, Äldres hälsa, Psykisk ohälsa, Barn och ungas hälsa, Avancerad sjukvård i hemmet och palliativ vård och Akutsjukvård. Prevention är prioriterat.

---

2 ACKREDITERINGSFÖRFARANDE/GODKÄNNANDE

Fortsatt redovisas förutsättningarna för ackreditering/godkännande och för att teckna Avtal. Bilagor som hänvisas till redovisas på Region Skånes hemsida för vårdgivare, www.skane.se/vardgivarwebben.

Vårdgivaren ansöker om ackreditering/godkännande i enlighet med *Lag (2008:962) om Valfrihetssystem*. Ansökan görs på särskild blankett enligt bilaga, på Region Skånes hemsida, www.skane.se/vardgivarwebben, eller på den nationella webbplatsen för annonsering av valfrihetssystem tillgänglig på Kammarkollegiets hemsida, www.valfrihetswebben.se.

2.1 EKONOMISK OCH JURIDISK STÄLLNING

Vårdgivaren måste uppfylla nedanstående krav angående ekonomisk och juridisk ställning för att ansökan ska kunna godkännas och avtal tecknas.

Ett Avtal för varje vårdenhet ingås mellan Vårdgivaren och Uppdragsgivaren vari parterna reglerar uppdraget.

2.1.1 Omständigheter som medför att Vårdgivaren inte godkänns

Vårdgivaren ska uteslutas från ackreditering/godkännande om Vårdgivaren eller företrädare för denne enligt en lagakraftvunnen dom är dömd för sådan brottslighet som anges i Lag om valfrihetssystem LOV 2008:962 7:

- medlemskap i en kriminell organisation, eller
- brott som innefattar korruption, bestickning, bedrägeri eller penningtvätt
- är i konkurs eller likvidation, är under tvångsförvaltning eller är föremål för ackord eller tillsvidare har inställt sina betalningar eller är underkastad näringsförbud.
- är föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, tvångsförvaltning, ackord eller annat liknande förfarande.
- inte fullgjort sina åligganden avseende socialförsäkringsavgifter, eller skatt, i det egna landet eller i det land verksamheten kommer att bedrivas.
- eller verksamhetschef eller annan person i ledande ställning, enligt lagakraftvunnen dom, är dömd för brott mot person inom ramen för sin yrkesutövning eller dömts för annat brott ägnat att allvarligt rubba förtroendet för vårdgivarens förmåga eller personliga lämplighet att fullfölja åtagandet.
- eller verksamhetschef eller annan person i ledande ställning har gjort sig skyldig till eller är under utredning för allvarligt fel i yrkesutövningen.

- av Socialstyrelsen eller av allmän förvaltningsdomstol genom lagakraftvunnet beslut helt eller delvis förbjudits bedriva verksamhet enligt Patientsäkerhetslagen (2010:659). Detta gäller under förutsättning att den förbjudna verksamheten inverkar på detta avtals fullgörande.

Genom att behörig företrädare undertecknar ansökan så intygar Vårdgivaren att förhållanden under ovanstående punkter inte föreligger vid anbudslämnandet.

2.1.2 Kontroll av juridisk ställning

Vårdgivaren ska:

- vara registrerad i aktiebolags-, handels-, eller föreningsregistret hos Bolagsverket. Undantag från kravet på registrering medges för enskild näringsidkare
- vara registrerad för F-skatt hos Skatteverket
- vara registrerad som arbetsgivare hos Skatteverket i de fall då detta är nödvändigt
- ha fullgjort lagstadgade skyldigheter avseende betalningar av sociala avgifter och skatter

Region Skåne kontrollerar Vårdgivarens juridiska ställning hos kreditupplysningsföretaget Creditsafe.

Utländska anbudsgivare kan uppfylla ovanstående krav genom att bifoga intyg från behörig myndighet i det land där Vårdgivaren är etablerad. Intygen ska stärka att Vårdgivaren där har betalt föreskrivna skatter och avgifter samt att Vårdgivaren är registrerad i den officiella förteckningen över näringsidkare i det land där leverantören är verksam. Dokumentationen får i sådana fall inte vara äldre än fyra (4) månader vid ansökningsdagen.

2.1.3 Kontroll av ekonomisk ställning

Vårdgivaren ska ha en god och stabil ekonomisk ställning som svarar mot uppdragets omfattning och innehåll.

I de fall då Vårdgivaren inte behöver skicka in någon årsredovisning till Bolagsverket enligt gällande regler i Årsredovisningslagen, ska kopior på årsredovisningar, förenklade årsbokslut eller inkomstdeklarationer för de senaste två (2) räkenskapsåren bifogas om sådana finns att tillgå.

Vårdgivaren kan även stärka sin ekonomiska ställning genom exempelvis garanti från moderbolag, bank eller utlåtande från revisor. I de fall då en Vårdgivares ekonomiska stabilitet garanteras av moderbolag ska intyg om detta bifogas i ansökan. Intyget ska vara undertecknat av behörig företrädare för moderbolaget. Kraven ska i detta fall på motsvarande sätt redovisas och uppfyllas av moderbolaget. Vårdgivaren ska i ansökan bifoga eventuella bankgarantier eller motsvarande som denne önskar ställa som säkerhet för Vårdgivarens ekonomiska stabilitet.

Kraven på ekonomisk ställning uppfylls genom att Vårdgivaren bör ha en kreditvärdighet på minst fyrtio (40) enligt en kreditupplysning hos Creditsafe eller motsvarande rating hos likvärdigt kredit-

upplysningsinstitut. Om Vårdgivaren har sämre kreditvärdighet än fyrtio (40) hos Creditsafe eller motsvarande rating hos likvärdigt kreditinstitut kommer Region Skåne att

göra en mer omfattande genomgång av Vårdgivarens ekonomiska ställning för att säkerställa att denne har en ekonomisk stabilitet som svarar mot uppdragets omfattning. Region Skåne förbehåller sig därmed rätten att begära in kompletterande information för att kunna bedöma Vårdgivarens ekonomiska ställning. Region Skåne ska ha möjlighet att kontrollera Vårdgivarens uppgifter. Kontrollen kan innebära att Vårdgivarens revisor och/eller bank kontaktas. Region Skåne kontrollerar också eventuella skatteskulder hos Skatteverket.

2.1.4 Bolag under bildande

Ansökan kan även göras av Vårdgivare vars företag eller annan juridisk person är under bildande. Av ansökan ska nuläge, förutsättningar och tidplan för att företaget skall kunna etableras framgå. En ekonomisk plan för företagets verksamhet ska bifogas anbudet. Planen ska intygas av företagets revisor och/eller bank. I övrigt ställs samma krav som för övriga anbudsgivare.

2.2 FÖRSÄKRAN OM VERKSAMHETENS BEDRIVANDE

Vårdgivaren ska skriftligen i ansökan om ackreditering/godkännande beskriva hur verksamheten ska bedrivas samt med vilka kompetenser, för att uppfylla de av Uppdragsgivaren fastställda kraven i *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne*.

Vårdgivaren ska försäkra att man kan uppfylla förutsättningarna i detta dokument och leva upp till Avtalet för att ansökan ska kunna godkännas och Avtal tecknas.

2.3 AVTAL

Innan verksamhet påbörjas ska Vårdgivaren ingå ett *Avtal om mottagning med verksamhet inom öppen ögonsjukvård Skåne*. Vårdgivaren åtar därmed sig att följa de krav och villkor för verksamheten som Uppdragsgivaren fastställt. Avtalet återfinns sist i detta dokument. För enheter i offentlig regi tecknas, istället för ett Avtal, en Vårdöverenskommelse per vårdgivare och verksamhet. *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne* gäller i alla tillämpliga delar.

Vårdgivaren kan skriftligen säga upp Avtalet för en vårdcentral senast sex (6) veckor före avtalets startdatum. Vårdgivaren ansvarar för direktinformation till medborgare som skickat in valblankett, och till allmänheten, om tillbakadragandet.

Uppdragsgivaren äger rätt att, genom politiskt beslut, ändra villkoren i *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne* samt de ekonomiska förutsättningarna. Sådan ändring sker i regel en gång per år. Så snart Uppdragsgivaren har fattat beslut om ändring av

villkoren i *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne* ska Uppdragsgivaren skriftligen informera Vårdgivaren om dessa ändringar. Om Vårdgivaren inte accepterar de nya villkoren, ska Vårdgivaren inom sextio (60) dagar från den tidpunkt meddelandet om ändringar avsänts, skriftligen meddela Uppdragsgivaren att denne inte accepterar de ändrade villkoren. Om sådant meddelande inte mottagits av Uppdragsgivaren inom den angivna tidsfristen blir Vårdgivaren bunden av de ändrade villkoren.

Om Vårdgivaren meddelar Uppdragsgivaren att Vårdgivaren inte accepterar de ändrade villkoren upphör Avtalet att gälla tolv (12) månader efter utgången av 60-dagarsfristen. Under den återstående avtalstiden gäller *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne* i sin fulla lydelse före ändringarna, inklusive ersättningsnivåer.

2.4 FÖRTIDA UPPSÄGNING

2.4.1 Vårdgivare

Vårdgivaren har möjlighet till förtida uppsägning av Avtalet. Sådan uppsägning ska vara skriftlig och uppsägningstiden är tolv månader.

Efter Avtalets upphörande kvarstår Vårdgivarens ansvar för uppföljning av utfärdade remisser samt medborgarens tillgång till sin journal enligt Patientdatalagen (2008:355). Efter upphörande ansvarar Vårdgivaren för att vårddokumentationen överlämnas till Region Skåne.

2.4.2 Uppdragsgivare

Uppdragsgivaren kan säga upp Avtalet för en Vårdgivare om grund för uppsägning föreligger.

2.5 BESLUTSGÅNG OCH HANDLÄGGNINGSTID

När en ansökan i enlighet med kapitel 2 inkommit behandlas den av Uppdragsgivaren, som bedömer om Vårdgivaren uppfyller ställda krav i detta dokument. Efter att Uppdragsgivaren tecknat Avtal med en Vårdgivare har Vårdgivaren sex månader på sig att påbörja avtalad verksamhet.

Beslut om godkännande/ackreditering samt avtal/vårdöverenskommelse görs av Hälso- och sjukvårdsnämnden i Region Skåne Avtal har ingåtts först när det undertecknats av båda parter. Sammanträdesdatum framgår på Region Skånes hemsida www.skane.se, fliken "Demokrati". Verksamhetsstart sker i det månadsskifte (första dagen i månaden) som inträffar sextio (60) dagar efter beslut under förutsättning att en ansökan i enlighet med kapitel 2 inkommit till Region Skåne sextio (60) dagar före datum för sammanträde i *Hälso- och sjukvårdsnämnden*.

2.6 FÖRE DRIFTSSTART

Uppdragsgivaren kommer 4-6 veckor före driftstart att göra en fullständig bedömning av Vårdgivarens förutsättningar att uppfylla Avtalet. Detta inkluderar ett verifikationsbesök på Enheten för öppen ögonsjukvård, där Vårdgivaren ska närvara. Om Uppdragsgivaren bedömer att Vårdgivaren inte har dessa förutsättningar äger Uppdragsgivaren rätt att ensidigt senarelägga driftstart.

Vid väsentliga brister äger Uppdragsgivaren rätt att säga upp avtalet till förtida upphörande enligt Avtalet punkt 6.1.5 Förtida upphörande och uppsägning.

Vårdgivaren äger inte rätt till någon form av ersättning till följd av Uppdragsgivarens beslut att senarelägga driftstarten.

Vårdgivare ska före driftstart vara registrerad i Socialstyrelsens Vårdgivarregister.

---

3 UPPDRAGET

3.1 ALLMÄNT OM UPPDRAGET

Uppdraget omfattar ögonsjukvård i öppen vård, såväl planerad som akut. Verksamheten ska utgöra en del av det utbud som Region Skåne bedömer ska finnas inom ögonsjukvården. Patienter ska tas emot utifrån medicinsk behovsbedömning och prioritering. Endast vid förutsett behov av högspecialiserad vård eller annan specialitet kan patienter hänvisas till annan vårdgivare.

Verksamheten ska drivas utifrån de krav som anges i Hälso- och sjukvårdslagen om en för alla människor god vård med respekt för alla människors lika värde och för den enskilda människas värdighet. Den som har störst behov av hälso- och sjukvård ska ges företräde till vården (HSL § 2).

Nollvision ska gälla avseende vårdskador. I Patientsäkerhetslagen (2010:659) samt i Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) tydliggörs Vårdgivarens ansvar att bedriva systematiskt patientsäkerhetsarbete och att arbeta förebyggande genom att förhindra vårdskador. Patienter och deras närstående ska, på ett tydligt sätt, ges möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet.

Vårdgivaren ska integrera ett hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande synsätt vid alla kontakter med patient/medborgare samt i all vård och behandling.

Vårdgivaren ska samverka med andra vårdgivare och myndigheter och delta i utarbetande av utrednings-, behandlings- och rehabiliteringsplaner. Samverkan med andra vårdgivare och huvudmän ska ses som en naturlig del i uppdraget och bedrivs på ett sådant sätt att patienten och närstående upplever vården som en helhet.

Varje ärende i uppdraget ska handläggas så enkelt, snabbt och för samhället så kostnadseffektivt som möjligt utan att säkerheten eller kvaliteten eftersätts. Vid handläggningen ska Vårdgivaren beakta möjligheten att själv inhämta upplysningar och yttranden från andra myndigheter, om sådana behövs. Vårdgivaren ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt. Även på andra sätt ska Vårdgivaren underlätta för den enskilde att ha med den att göra.

3.2 MÅLGRUPPER

Vårdgivaren ska erbjuda uppdraget till folkbokförda i Skåne. Vårdgivarens åtagande gäller även för övriga icke folkbokförda i och utanför Skåne, folkbokförda i andra landsting, i andra länder samt för personer med skyddade personuppgifter, asylsökande och tillståndslösa.

3.3 UPPDRAGETS OMFATTNING

Uppdraget omfattar primärt undersökning, bedömning och behandling av ögats sjukdomar och skador inom öppenvård avseende personer från och med det år då de uppnår nio års ålder.

Uppdraget kan *även* omfatta personer fram till och med det år då de uppnår åtta års ålder.

Uppdraget *ska* omfatta

- Hälsoinriktat arbetssätt
- Medicinskt åtagande
- Rehabiliteringsåtagande
- Ordination av tjänster/artiklar - hjälpmedel
- Samverkan
- Medverkan vid Katastrof och beredskap
- Verksamhetsförlagd utbildning samt AT/ST
- Forskning och utveckling

3.3.1 Hälsoinriktat arbetssätt

Region Skånes vårdprogram för levnadsvanor ska följas vilket innebär att alla verksamheter har ansvar för att medarbetarna har kunskap om, och att det finns rutiner för, att identifiera, bedöma, initiera och utföra samt följa upp korrekt åtgärd avseende levnadsvanorna, när så är relevant ur patientens perspektiv och det aktuella medicinska tillståndet. Utförda åtgärder ska dokumenteras i enlighet med vårdprogrammets riktlinjer. I de fall verksamheten inte kan erbjuda stöd för att förändra levnadsvanorna själv ska verksamheten försäkra sig om att patienten får remiss till annan lämplig verksamhet.

Region Skånes vårdprogram för levnadsvanor ska följas. Det är en vägledning i genomförande och planering av arbetet med levnadsvanor samt är ett kunskaps- och beslutsstöd i mötet med patienten. Vårdprogrammet inkluderar såväl hälsofrämjande, sjukdomsförebyggande som riskreducerande åtgärder. Arbetet ska präglas av ett patientcentrerat förhållningssätt och kräver kompetens både avseende levnadsvanor samt lämpliga metoder för samtalsmetodik och motiverande strategier.

[Länk till vårdprogram om Levnadsvanor](#)

3.3.2 Medicinskt åtagande

Uppdraget omfattar all öppen ögonsjukvård utom det som kräver den högspecialiserade vårdens resurser eller specifikt undantagits från uppdraget.

Enheter inom valfrihetssystem för öppen ögonsjukvård ska bedriva verksamhet inom följande områden.

Sjukdomar inom:

- Ögonlock
- Tårvägar
- Bindehinna (konjunktiva)
- Hornhinna (kornea)
- Senhinna (sklera)
- Regnbågshinna (iris)
- Åderhinna (koroidea)
- Näthinna (retina)
- Glaskropp
- Skelning (vid tilläggsuppdrag barn)

Detta inkluderar bland annat följande diagnoser:

- Diabetesförändringar i näthinnan (diabetesretinopati)
- Grön starr (glaukom)
- Åldersförändringar i gula fläcken (makuladegeneration)

För handläggning/åtgärd inom följande områden ska patienten vanligen remitteras till högspecialiserad vård:

- Tumörsjukdomar
- Ögonmuskelsjukdomar (t.ex. skelning)
- Större skador (trauma)
- Tårvägskirurgi
- Förtjockning av bindehinnan (pterygium)
- Komplicerad grön starr (inklusive kirurgi)
- Medfödd grön starr (kongenitalt glaukom)
- Komplicerad sjukdom i näthinnan (inklusive kirurgisk retina)
- Komplicerad sjukdom i hornhinnan (inklusive transplantation och crosslinking)
- Medfödd hängande ögonlock (kongenital ptos)
- Behandling och screening av näthinneförändringar hos för tidigt födda barn (ROP)
- Komplicerad neurologisk ögonsjukdom (neurooftalmologi)

- Komplicerad sjukdom i uvea
- Komplicerade endokrina ögonsjukdomar
- Sjukdomar i ögonhålan (orbita)
- Medfödd grå starr (kongenital katarakt)
- Plastikkirurgi av ögonlock
- Ögonprotes

3.3.3 Öppettider

Vårdgivaren ska anpassa öppethållande och mottagningstider med hänsyn till behov och efterfrågan. Vårdgivarens fulla ansvar för komplikationer, i samband med, eller som en följd av behandling ska särskilt beaktas. För akuta insatser ska vårdgivaren ansvara minst från 08-17 vardagar. Mottagningen ska under denna tid också nås per telefon eller e-post.

Vårdgivaren ansvarar för diagnostik och behandling av komplikationer som faller inom vårdenhetens kompetensområde och som inträffar inom trettio dagar efter behandlingstillfället. Patienten ska under denna tid kunna nå enheten mån-fre 08-20 samt under en timme lördag, söndag och helgdag. Under övrig tid ansvarar Vårdgivaren för att patienten erhåller adekvat information om vart han/hon ska vända sig. Sådan information kan lämnas via telefonsvarare eller via sjukvårdsupplysning (1177).

Vid planerad semester ska hänvisning för akuta behov av hälso- och sjukvård i enlighet med detta uppdrag ske till annan likvärdig mottagning efter överenskommelse med den mottagning hänvisning sker till.

3.3.4 Samverkan med andra mottagningar och Sjukvårdsrådgivningen 1177

Patienter som söker vård för sjukdom eller skada som inte omfattas av detta uppdrag ska hänvisas till sjukvårdsrådgivningen eller till den vårdcentral patienten väljer eller remitteras till Skånes Universitetssjukvård. Patienter med grå starr ska hänvisas till den enhet för behandling av grå starr som patienten väljer. Information om möjliga enheter för behandling av grå starr att hänvisa eller remittera till finns på www.1177.se/skane under "Hitta vård".

Vårdgivaren ska samverka med relevanta aktörer för att tillgodose patienternas vård- och omsorgsbehov. Vårdgivaren ska ha dokumenterade rutiner för samverkan med andra vårdgivare och huvudmän i den omfattning som krävs för uppdragets utförande.

3.3.5 Katastrof och beredskap samt smittskydd

Detta stycke gäller inför och vid allvarliga händelser.

Vårdgivaren är skyldig att delta i planering för katastrofer, kriser och krig för att verksamheten ska kunna fungera under rådande förhållanden.

Vårdgivaren ska vid katastrof-, kris- och krigsläge samt epidemiläge 3 (influensapandemi eller motsvarande katastrofläge) följa direktiv ställda av Region Skåne och fortsätta sin verksamhet under Regionfullmäktiges ledning.

Vårdgivaren ska medverka vid av Region Skåne organiserade övningar i sådan omfattning att Vårdgivaren kan bedriva en fortsatt verksamhet även i kritiska lägen. Vårdgivaren ska lämna Region Skåne de upplysningar som kan behövas för krisplaneringen.

Smittskydd

Vårdgivaren ska samverka i Region Skånes smittskyddsarbete, www.skane.se/smittskydd. Detta innebär att det ska finnas en kontaktperson till länets smittskyddsläkare. Vidare ska Vårdgivaren ansvara för smittskyddsinsatser för de patienter vårdgivaren har kontakt med.

3.3.6 Verksamhetsförlagd utbildning

Vårdgivaren ska bidra till Region Skånes långsiktiga strategi för personalförsörjning genom att tillhandahålla verksamhetsförlagd utbildning för de professioner som är verksamma vid vårdenheten. Denna skyldighet avser gymnasiala utbildningar (t.ex. undersköterskor), eftergymnasiala utbildningar (t.ex. medicinska sekreterare), utbildningar på grund och avancerad nivå (t.ex. sjuksköterskor) samt läkarutbildning. Vårdgivaren måste bereda plats för det antal studenter som motsvarar enheternas andel av det samlade vårdutbudet.

Enligt ramavtal tecknat mellan Region Skåne och Lunds universitet, Höskolorna i Malmö och Kristianstad ska verksamhetsförlagd utbildning för sjuksköterskor (inkluderande specialistsjuksköterskor), barnmorskor, fysioterapeuter/sjukgymnaster, arbetsterapeuter, psykologer, audionomer och kuratorer bedrivas inom regionens enheter, eller enheter knutna till regionen, enligt överenskommelser reglerade i ramavtal. Ett liknande avtal finns kring LIA-platser för medicinska sekreterare som är tecknat med Yrkeshögskolor i Malmö, Lund, Landskrona och Kristianstad.

http://www.skane.se/sv/Webbplatser/Valkommen_till_Vardgivarwebben/Utbildning_och_larande/Verksamhetsforlagd_utbildning/Avtal/

Uppdragsgivaren ansvarar för fördelning av utbildningsplatser.

För studerande på läkarutbildningen finns ett ramavtal, det sk ALF-avtalet, tecknat mellan Svenska staten och Region Skåne samt ett lokalt avtal mellan Lunds universitet, medicinska fakulteten och Region Skåne som även reglerar att läkarutbildningen bedrivs inom regionens enheter, eller enheter knutna till regionen enligt ett särskilt regelverk. Läkarstudenter har verksamhetsförlagd utbildning under flera terminer då utbildningen pågår. Praktikplatsplacering sker via medicinska fakulteten som också ger handledarutbildning. Vårdgivaren ska på anmodan av uppdragsgivaren tillhandahålla utbildningsplatser i enlighet med ALF-avtalet. Vårdgivaren ersätts utifrån gällande regelverk, www.skane.se/vardgivarwebben.

Ersättning för utbildningsåtaganden

Uppdragsgivaren ansvarar för fördelning av utbildningsplatser. Samtliga vårdgivare ersätts med 1 019 kronor per student och vecka för studenter som går utbildning till sjuksköterska, specialistsjuksköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut/sjukgymnast, barnmorska och audionom. För studenter som går utbildning till kurator är ersättningen 420 kronor per student och vecka och för utbildning till

psykolog 715 kronor per student och vecka. Ersättningarna avser 2013 års nivå och kan komma att justeras för 2014.

Utbildningsplatserna ska uppfylla de kvalitetskrav som de olika ramavtalen föreskriver och med den pedagogiska inriktning som utbildningsprogrammen fastställer. Verksamhetschefen ska ansvara för att gällande målbeskrivningar, som tillhandahålles av kursledningen, uppfylls. Om studenten inte uppnår ställda mål pga utebliven handledning eller bristande utrymme för praktik, är det vårdgivarens ansvar att bereda plats för kompletterande praktik för vilken ingen ytterligare ersättning utgår. Handledarnas kompetens ska motsvara lärosätenas krav. I den mån dessa krav inte är uppfyllda ska ledighet beviljas för deltagande i utbildning anordnad av lärosätena.

ST-läkare

ST-läkare inom specialiteten ögon är under hela utbildningstiden anställd hos Region Skåne, hos vårdenhet som EJ är ackrediterad och inte ingår i vårdvalet. Denna part, som under hela utbildningen innehar arbetsgivaransvaret för ST-läkaren, utbetalar ST-läkarens lön.

För att fullgöra ST-tjänstgöringen och inhämta och uppnå den kompetens som erfordras för specialiteten krävs dock att ST-läkaren kan tjänstgöra även på ackrediterade vårdenheter. Uppdragsgivaren kan mot bakgrund av detta uppdra åt vårdenheter som ingår i vårdvalssystemet att fullgöra utbildningstjänstgöringsuppdrag för en eller flera ST-läkare enligt nedan.

Region Skåne har rätt att fakturera ackrediterad vårdenhet under den tid då vårdenhet svarar för del i utbildningstjänstgöringsuppdraget. Månadsbeloppet ska motsvara innevarande års utbildningsbidrag för ST-läkare, ett belopp som grundar sig på hälften av en genomsnittlig ingångslön för ST-läkare i Region Skåne. (Region Skånes riktlinjer för ST-utbildning, bilaga 6 Finansieringsregler, "Kompletterande tjänstgöring mellan sjukhus inom Region Skåne", paragraf 2.1 – 2.5.

ST-tjänstgöringen inom specialiteten ögon följer den målbeskrivning som beslutats av Socialstyrelsen. Där framgår verksamhetschefens ansvar samt att en studierektor skall finnas liksom utbildade handledare. Socialstyrelsen kräver vidare att huvudmannen skall ge direktiv och se till att det finns dokumenterade rutiner så att specialiseringstjänstgöringen kan genomföras och regelbundet utvärderas för att säkerställa en hög och jämn kvalitet. Region Skåne har utarbetat regionala riktlinjer för ST-utbildning vilka innehåller lokala anpassningar och kompletteringar av Socialstyrelsens författning. Dessa ska följas. Riktlinjer och bilagor, inklusive exempel på utformning av ST-kontrakt samt utbildningsprogram finns att läsa på http://www.skane.se/upload/Webbplatser/vardwebb/RS_riktlinjerST_09.pdf

Uppdragsgivaren kan också uppdra åt ackrediterad vårdenhet att fullgöra sidutbildningstjänstgöringsuppdrag ("randutbildning") för en eller flera ST-läkare inom andra specialiteter, så

att dessa ST-läkare kan fullgöra sin ST-tjänstgöring och inhämta och uppnå den kompetens som erfordras för denna specialitet.

Region Skåne har rätt att fakturera ackrediterad vårdenhet under den tid då vårdenheten svarar för sidoutbildningstjänstgöringsuppdraget ("randutbildning"). Månadsbeloppet ska motsvara innevarande års utbildningsbidrag för ST-läkare, ett belopp som grundar sig på hälften av en genomsnittlig ingångslön för ST-läkare i Region Skåne. Se länk ovan.

Uppdragsgivaren kan också uppdra åt ackrediterad vårdenhet att fullgöra sidutbildningstjänstgöringsuppdrag ("randutbildning") för en eller flera ST-läkare inom allmänmedicin, så att dessa ST-läkare kan fullgöra sin ST-tjänstgöring och inhämta och uppnå den kompetens som erfordras för denna specialitet. För ST-läkare inom allmänmedicin gäller att denne har sin anställning hos ackrediterad vårdcentral under hela sin tjänstgöring samt att vårdcentralen har arbetsgivaransvar och utbetalar lön. Region Skåne har inte rätt att fakturera för sidutbildningstjänstgöringsuppdrag.

3.3.7 Forskning och utveckling

Region Skåne har i avtal med Utbildningsdepartementet, det s.k. ALF-avtalet, förbundit sig att Lunds Universitet, Medicinska Fakulteten ska kunna bedriva utbildning och forskning i den utsträckning de har behov av. Region Skåne är angelägen att fördjupa och vidga samarbetet inom utbildning, forskning och utveckling i syfte att förbättra vården genom fortlöpande kunskaps- och kompetensutveckling samt att utveckla en organisatorisk lösning för det fördjupade samarbetet.

De vårdgivare som bedriver av Region Skåne finansierad hälso- och sjukvård förbinder sig att bedriva en verksamhet som underlättar för forskning och kliniska prövningar. Det innebär att tillhandahålla patienter, patientuppgifter och material i enlighet med för forskning och kliniska prövningar gällande regelverk och förordningar. Därtill upplåta sin verksamhet för av medicinska fakulteten prioriterad forskning som finansieras av ALF-medel, till fakulteten knuten forskare genom externa medel eller till Region Skåne anknuten personal som erhållit regionala forskningsmedel. Vårdgivarens verksamhet ska planeras så att resurser i form av läkare, sjuksköterskor mfl kan lösgöras från klinisk verksamhet för att arbeta med forskning i enlighet med ALF-avtalet. Vidare ska nationella riktlinjer avseende biobanks- och vävnadsdirektiv följas (www.skane.se/biobanksregistret). Vårdgivaren ska utse en kontaktperson för forskning.

Vårdgivarens anställda som vill bedriva egen forskning har möjlighet att söka regionalt forskningsstöd samt olika forskningsstöd från ALF-medlen.

Vid klinisk prövning av läkemedel eller medicintekniska produkter, interventions och icke interventions studier, skall prövningen registreras i Clintrials, Skånes studiedatabas, innan den startar.

3.4 UPPDRAGET OMFATTAR INTE

Behandling för grå starr och därtill hörande eventuella komplikationer regleras i uppdrag inom Vårdval grå starr. Vård som ingår i den högspecialiserade vården regleras i uppdraget till Skånes Universitetssjukvård.

---

4 ALLMÄNNA VILLKOR

4.1 TILLGÄNGLIGHET

4.1.1 Lokaler

Samtliga lokaler ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning och utrustade enligt medicinska och andra krav för att tillgodose barn och vuxnas behov vad avser en god och säker miljö och i övrigt vara anpassade för den typ av verksamhet som uppdraget avser. Lokalerna bör vara genomgångna enligt Checklista för lokaler från HANDISAM <http://www.handisam.se/gor-tillgangligt/Tillgangliga-lokaler/Samlat-material/Checklista-for-lokaler/>. Lokalerna ska ha förutsättningar för sekretesskyddad och ostörd kontakt.

Vårdgivarens adress(-er) anges i Avtalet och om möjligt i ansökan. Om adress inte är fastställd vid ansökningstillfället ska ungefärlig lokalisering anges i ansökan.

Om en Vårdgivare inom detta Avtal bedriver vård på mer än en adress ska det inför tecknande av Avtal framgå på vilken av adresserna som merparten av verksamheten sker, denna enhet ska vara belägen inom Uppdragsgivarens ansvarsområde enligt Hälso- och sjukvårdslagen, dvs i Skåne. Adress anges i avtalet och om möjligt i ansökan.

Mottagningen ska vara tillgänglig avseende allmänna kommunikationsmedel och parkeringsmöjlighet ska finnas i närheten.

4.1.2 Information om mottagningstider

Vårdgivaren ska svara för att det finns lättillgänglig och lättförståelig information om öppettider och tidsbeställning. Vid de tider då mottagningen inte har öppet ska telefonsvarare ge information om vårdenhetens öppettider, kvälls- och helgöppet samt hänvisa till alternativa vårdgivare och/eller till 1177 Sjukvårdsrådgivningen. Vårdgivaren ska även informera medborgarna då verksamheten ändrar öppettider tillfälligt. Meddelande om tillfällig stängning och hänvisning ska framgå på verksamhetens alla kanaler för kommunikation med befolkning, patienter och remittenter.

4.1.3 Information till medborgare

Vårdgivaren ska lämna information om sin verksamhet till medborgarna på www.1177.se.

Denna information hämtas från Skånekatalogen, för information om denna se punkt 4.2.6. Vårdgivaren ansvarar för att information om verksamheten uppdateras kontinuerligt. Vårdgivaren ska skicka ändringar för granskning av innehållet i förhållande till uppdraget till hsa.1177@skane.se. De Vårdgivare som har tillgång till Skånekatalogen registrerar, efter godkännande av Uppdragsgivaren, sina uppgifter i denna.

4.1.4 Regelverk och patienträttigheter

Vårdgivaren ansvarar för att personalen har kunskap om tillgänglighetsarbetet i Region Skåne och har goda kunskaper om vårdgarantin och övriga patienträttigheter samt ansvarar för att patienterna får information om sina rättigheter.

Vårdgivaren ska uppfylla Vårdgarantin enligt hälso- och sjukvårdslagen. Vårdgivaren har skyldighet att medverka i de nationella mätningarna för vårdgaranti och tillgänglighet som Region Skåne beslutar om.

Vårdgivaren ska följa Region Skånes regelverk för remisshantering och väntande patienter.

Vårdgivaren ska följa de nationella och regionala regelverken för fritt vårdsökande. De regionala regelverken innebär att folkbokförda i Skåne har rätt att utnyttja s.k. fritt vårdsökande, för såväl planerad som akut vård, parallellt med att de valt en vårdcentral inom Hälsoval Skåne eller en familjeläkarenhet med vårdavtal. Fritt vårdsökande innebär att folkbokförda skåningar kan söka vård var de vill och Vårdgivaren ska utföra en medicinsk bedömning och prioritera behovet av vård.

Läs mer om regelverk och patienträttigheter på www.skane.se/vardirimligtid.

4.2 BEMANNING OCH KOMPETENS

Vårdgivaren ska senast vid avtalstecknandet ha utsett en namngiven verksamhetschef för vårdenheten, vilken ska vara väl förtrogen med de lagar, förordningar, föreskrifter, riktlinjer, råd och rekommendationer som gäller för hälso- och sjukvården. Vid byte av verksamhetschef ska Vårdgivaren skriftligen informera Uppdragsgivaren trettio (30) dagar innan ändringen träder i kraft.

Verksamhetschef ansvarar för att läkare och annan personal verksam inom uppdraget om ögonsjukvård innehar adekvat kompetens. Vårdgivaren ansvarar för att legitimerad personal innehar av Socialstyrelsen utfärdad legitimation.

Vårdgivarens anställda, som har kontakt med vårdsökande och närstående, ska tala och förstå svenska.

Vårdgivaren ansvarar för att samtliga i verksamheten engagerad personal fortlöpande får nödvändig fort- och vidareutbildning.

Vårdgivaren ansvarar för att all personal omfattas av tystnadsplikt på samma villkor som hälso- och sjukvårdspersonal. Detta gäller även underleverantörer, samarbetspartners och deras personal.

Läkare och fysioterapeuter/sjukgymnaster verksamma enligt Lagen om Läkarvårdsersättning samt Lagen om Ersättning för Fysioterapi kan av Vårdgivaren anställas eller inneha underleverantörsavtal i enlighet med regelverket för "Prova på – verksamhet", www.skane.se/vardgivarwebben Uppdrag & avtal.

Vårdgivaren ansvarar i övrigt för att enheten inte anlitar läkare eller fysioterapeut/sjukgymnast verksamma enligt Lag om läkarvårdsersättning/Lag om ersättning för Fysioterapi (1993:1651, 1993:1652) eller enligt vårdavtal.

4.3 UNDERLEVERANTÖRER

Underleverantörsavtal kan enbart tecknas med den som levererar tjänsten. Underleverantörsavtal får inte tecknas på ett sätt som innebär att Vårdgivaren både köper och säljer samma typ av tjänst.

Vårdgivaren kan anlita underleverantörer avseende en mindre del av uppdraget samt för service-tjänster. Vårdgivaren ansvarar för underleverantörens åtagande och eventuell underlåtenhet på samma sätt som för sin egen verksamhet. Underleverantör, som ska utföra mindre del av uppdraget, ska godkännas av Uppdragsgivaren, som skriftligen ska informeras om underleverantörens namn och adress. Avtal ska insändas till Avdelningen för Hälso- och sjukvårdsstyrning, Region Skåne 291 89 Kristianstad senast 30 trettio (30) dagar innan det ska träda i kraft. Förslag till avtalsmall finns på skane.se: [Länk till avtalsmall för underleverantör](#)

Vårdgivaren ansvarar för att underleverantör använder de av Region Skåne levererade IT-tjänsterna för patientadministration, patientdokumentation, läkemedelsförskrivning, beställning och svar samt följa de regelverk som till varje tid följer med tjänsterna.

Underleverantörer, som använder av Region Skåne levererad tjänst för patientdokumentation ska ingå i *sammanhållen journalföring* enligt Patientdatalagen, för att möjliggöra direktåtkomst till patientuppgifter mellan vårdgivare.

Vårdgivare verksamma enligt ersättningslagarna får inte anlitas som underleverantör, under andra förutsättningar än de som anges i kapitel 4.2, så länge de är verksamma enligt dessa lagar. Vårdgivare med vårdavtal får inte anlitas som underleverantör utan Uppdragsgivarens medgivande.

Vårdgivaren kan i övrigt samverka med annan offentligt finansierad vårdgivare, utan att denne ingår i Vårdgivarens verksamhet, så länge den samverkande vårdgivaren inte uppbär ersättning från Vårdgivaren.

4.4 VARUFÖRSÖRJNING

Uppdragsgivaren tillhandahåller utan kostnad de blanketter och trycksaker som Vårdgivaren ansvarar för att vårdgivaren distribuerar, enligt anvisningar från Uppdragsgivaren.

4.5 LEDNING OCH STYRNING

Hälso- och sjukvården i Skåne utgår från beslut om Skånsk Livskraft – vård och hälsa, en patientfokuserad hälso- och sjukvård. I Patientsäkerhetslagen (2010:659) samt i Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) tydliggörs vårdgivarens ansvar att bedriva systematiskt patientsäkerhetsarbete.

I Hälso- och sjukvårdslagen ges direktiv om hur vården ska utvecklas, säkras och organiseras. "Inom hälso- och sjukvården skall kvalitet i verksamheten systematiskt och fortlöpande utvecklas och säkras" (31 § HSL). "Ledningen av hälso- och sjukvård skall vara organiserad så att den tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården samt främjar kostnadseffektivitet" (28 § HSL). I Patientdatalagen (SOSFS 2008:14) anges att det i ledningssystemet ska finnas en informationssäkerhetspolicy. Samstämmighet ska finnas med Region Skånes informationssäkerhetspolicy.

4.6 LAGAR OCH FÖRORDNINGAR

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten följer tillämpliga lagar, förordningar, författningar, Socialstyrelsens allmänna råd samt riktlinjer och föreskrifter som utfärdats av statliga och kommunala myndigheter och verk som under detta avtals giltighetstid är eller blir tillämpliga på Vårdgivarens utförande av Uppdraget.

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten vid utförande av uppdraget följer Region Skånes beslutade regelverk, tillämpningar, riktlinjer och vårdprogram.

Vårdgivaren bör särskilt beakta sin skyldighet att anmäla i enlighet med Lex Maria samt att all personal omfattas av anmälningsplikt, enligt kapitel 14 § 1 i Socialtjänstlagen, vid misstanke om att barn far illa eller vid omsorgssvikt samt vid misstanke om våld i nära relationer.

4.7 IT-TJÄNSTER

En viktig utgångspunkt för Region Skåne är att allt IT-stöd som används i verksamheten är regiongemensamt och i första hand är ett verktyg i arbetet med att tillgodose patientens behov och säkerhet.

Vårdgivaren ansvarar för att vårdcentralen använder av Uppdragsgivarens anvisade regiongemensamma IT-tjänster för patientadministration, patientdokumentation, läkemedelsförskrivning, beställning och svar. Dessa tjänster benämns nedan som system för vårddokumentation.

Vårdgivaren ansvarar för att vårdcentralen och dess anställda hanterar regiongemensamma IT-tjänster, sammanhållen journalföring samt personuppgiftsbehandling i enlighet med gällande rätt samt även i övrigt följer de regelverk och instruktioner som finns tillgängliga på www.skane.se/informationssakerhet.

Region Skåne bedriver ständigt utvecklingsarbete med avseende på regiongemensamma IT-tjänster. Vårdgivaren ansvarar för att vårdcentralen i rimlig omfattning deltar i sådant utvecklingsarbete.

Nya regiongemensamma system för vårddokumentation kan successivt komma att införas under avtalsperioden.

Systemen för vårddokumentation och IT-tjänster för infrastruktur levereras enligt fastställda tillgänglighetsavtal (SLA) som tecknats mellan Region Skåne och respektive IT-leverantörer. Brott mot avtalad tillgänglighet är inte skadeståndsgrundande för enskild slutkund. Region Skåne reglerar eventuella brott mot avtalad tillgänglighet gentemot leverantör av IT-tjänsten. Av Region Skåne erhållet skadestånd kommer att påverka tjänstens drift- och förvaltningskostnad för innevarande år, och eventuellt överskott kommer att återbetalas till berörda kunder vid årets slut. Vårdgivaren erinras om sin skyldighet att ta fram och upprätthålla reservrutiner i verksamheten (ej reserv-IT-stöd) för det fall IT-stöd uppvisar störningar.

Kostnaden för de regiongemensamma systemen för vårddokumentation hanteras inom ramen för Region Skånes budget för vårdvalssystem. Inför framtida beslut om fastställande av vårdersättnings storlek kommer sådana kostnader att beaktas.

4.7.1 System för vårddokumentation

Obligatoriska system för vårddokumentation

Nationell patientöversikt – NPÖ

Tjänsten Nationell patientöversikt, NPÖ, är ett system för sammanhållen journalföring på nationell nivå, vilket möjliggör för behörig vårdpersonal att med patientens samtycke ta del av journalinformation som registrerats hos andra vårdgivare som är anslutna till NPÖ. Information om vårdtjänsten NPÖ finns på <http://www.cehis.se/vardtjanster/npö/> och information om anslutning till NPÖ finns på <http://www.inera.se/Vardtjanster/NPO/>.

Vårdgivaren ska vara Producent (tillgängliggöra patientuppgifter till NPÖ) och Konsument (ges åtkomst till journalinformation genom NPÖ) i Nationell patientöversikt

Pascal

Pascal ordinationsverktyg är ett nationellt verktyg för ordination av läkemedel som används för att ordinera dosdispenserade läkemedel. Pascal ger ökad säkerhet genom att samtliga användare får tillgång till senaste versionen av dosreceptet. För att få åtkomst till Pascal krävs stark autentisering med hjälp av inloggning med SITHS-kort eller engångslösenord via SMS, och ett registrerat medarbetaruppdrag i HSA-katalogen. Medarbetaruppdraget styr behörigheten till Pascal.

Detta är en nationell tjänst som levereras av Inera.

PASIS

PASIS håller information om en patients administrativa uppgifter inom såväl öppen som sluten vård. Registrerad information utgör underlag för all produktionsuppföljning samt underlag för all huvudmanna- och patientdebitering. **SLA-nivå: 1A**

Melior

Melior är ett regiongemensamt journalsystem för all sjukhusvård såväl sluten- som specialiserad öppenvård. Melior innehåller funktionalitet för vårddokumentation inkluderande funktion för remiss och svar för radiologi, läkemedelsförskrivning inkl e-recept, samt mottagande av elektroniska laboratoriesvar.

I vårddokumentation ingår även digital diktering. Kostnad för hårdvara för digital diktering är ej inkluderad.

SLA-nivå: 1A

Qlikview

Applikation för standardiserade fakturarapporter. Denna typ av tjänst har ej SLA-nivå definierats.

Mina vårdkontakter

Mina vårdkontakter är en e-hälsotjänst där invånare och patienter har möjlighet att dygnet runt kommunicera med vården via webben i syfte att öka tillgängligheten till vården och invånarnas möjlighet till självservice och delaktighet. Informationen hanteras enligt gällande krav på säkerhet och sekretess för hälso- och sjukvården.

Övriga system som kan tillhandahållas om önskemål finns

Paraplyportalen

I Paraplyportalen finns nedanstående medicinsk information via visningsvy:

- Vårdkontakter och diagnoser (från PASIS),
- Kemlabsvar
- Patologi/Cytologisvar
- Valda delar av operationsanmälan både från Provisio, Orbit,
- Svar från Bild- och funktionsmedicinska undersökningar, Neurofysiologi och Endoskopi (Malmö)

SLA-nivå: 4

Specifika förutsättningar och krav kommuniceras i samband med efterfrågan eller beställning av tjänsten.

Skånekatalogen

Skånekatalogen är Region Skånes interna verksamhetskatalog, dvs. kontaktkatalog. Den innehåller information om enheter och personer i Region Skåne och andra organisationer som via avtal, uppdrag eller motsvarande är knutna till Region Skåne.

SLA-nivå: 1B

RS-EKG

Gemensam EKG-lagring för många av Skånes EKG apparater. T ex: EKG från cykeltester (Arbets-EKG), 24 timmars EKG(Holter), övervakningssystem, enklare EKG-apparater på Vårdcentraler/sjukhus/privata samt ambulanser, kan hämtas upp för visning i journalsystem eller redigeras på speciella datorer.

SLA-nivå: 2A

För definitioner av servicenivåer (SLA-nivåer), se bilagan "Definition SLA-nivåer"

4.7.2 Abonnemang IT-tjänster

Region Skåne ger Vårdgivaren tillgång till de regiongemensamma IT-tjänsterna, antingen genom leverans av IT-tjänsten *Virtuell Dator (VDI)* eller *Extern åtkomst* via Internt när fast förbindelse till Region Skånes interna nätverk saknas eller med IT-tjänsterna *PC arbetsplats* och *Utskrift som tjänst* om vårdenheten är ansluten till Region Skånes interna nätverk.

Vårdgivare utan fast anslutning till Region Skånes interna nätverk

Tjänsten *Extern åtkomst (RSVPN)*

Anslutning till Region Skånes interna nätverk och tillgång till IT-tjänster/IT-stöd erbjuds Vårdgivaren via tjänsten ***Extern åtkomst (RSVPN)***. Denna tjänst är obligatorisk för samtliga vårdenheter som saknar existerande fast förbindelse till Region Skånes interna nätverk.

Om Vårdgivaren ansluter via tjänsten *Extern åtkomst* ansvarar Vårdgivaren för att vårdenheten på egen bekostnad innehar en Internet-förbindelse med tillräcklig säkerhet och kapacitet för att uppnå rimliga svarstider och för att säkerställa tillgång till de regiongemensamma IT-tjänsterna.

Tjänsten *Extern åtkomst (RSVPN) med VDI (Virtuell Dator)*

För att ytterligare förbättra funktionaliteten för vårdgivare som når Region Skånes IT-tjänster/IT-stöd via Internet, och tjänsten extern åtkomst, har Region Skåne infört en ny virtuell plattform för att ge externa samverkansparter tillgång till nödvändiga applikationer bättre och säkrare.

VDI är en ny tjänst inom ramen för Extern åtkomst (RSVPN) och kommer succesivt att ersätta övriga anslutningsmöjligheter, den kommer att kosta något mer då det är en annan typ av teknikplattform.

VDI (Virtuell Dator) skall på kort sikt ge följande effekter:

- Förenkling av åtkomst till Region Skånes e-tjänster för de vårdenheter som inte sitter på Region Skånes nät ("fjärråtkomst")
- En lösning som fungerar bättre med de it-miljöer som används idag på många hälsovalsenheter.
- En robustare lösning för fjärråtkomst och därigenom minskad risk för eventuella avbrott i tjänsten
- Möjlighet till standardisering av arbetet via fjärråtkomst
- Ökade och nya möjlighet att publicera Region Skånes IT-tjänster för fjärråtkomst

Möjlighet till användandet av valfri klientansluten skrivare, specialanpassningar och certifiering kan vid behov utföras mot en engångskostnad på 500 SEK.

Region Skåne kommer även att fortsätta utvecklingen av den virtuella arbetsplatsen för att kunna stödja och leverera ytterligare applikationer via VDI.

Tjänsten extern åtkomst (RSVPN) har gällande service nivå 1A.

För definitioner av servicenivåer (SLA-nivåer), se bilagan "Definition SLA-nivåer"

För prestandakrav relaterade till extern åtkomst, se bilagan "Prestandakrav Extern åtkomst"

Tjänst Extern åtkomst (RSVPN)	Pris per användare/månad
Vårdgivare utan fast anslutning till Region Skånes interna nätverk	375 SEK
Tjänst Extern åtkomst (RSVPN) med VDI (Virtuell Dator)	
Vårdgivare utan fast anslutning till Region Skånes interna nätverk och utökad funktionalitet via VDI (Virtuell Dator)	525 SEK
Microsoft office via VDI (Virtuell Dator) som option (Kan i vissa fall krävas av applikationer som är integrerade mot Microsoft Offices moduler)	137 SEK

Vårdgivare med fast anslutning till Region Skånes interna nätverk

Tjänsterna **PC arbetsplats** och **Utskrift som tjänst**

Vårdgivare med fast anslutning ska abonnera på **PC arbetsplats** som tjänst vilket då alltid inkluderar all PC utrustning, Microsoft Office, nödvändig infrastruktur samt drift, supporttjänster och service-desk för en fast månadskostnad per **PC arbetsplats**.

Se vidare bilagan "**Serviceavtal SLA PC arbetsplats**" som beskriver gällande servicenivåer för PC utrustning samt service och support.

Vårdenhet utan fast anslutning till Region Skånes interna nätverk kan anslutas mot faktisk kostnad för etablering av fast access-förbindelse. Etablering av fast access-förbindelse offereras separat och varierar i pris beroende på ort och avstånd till närmaste anslutningspunkt.

Tjänst PC arbetsplats	Pris per månad
Standard stationär allt i ett dator med 21,5" skärm	746 SEK
Standard bärbar Ultrabook dator med 14" skärm utan kringutrustning	876 SEK
Tjänst Extern åtkomst (RSVPN)	Pris per användare/månad
Vårdgivare med fast anslutning till Region Skånes interna nätverk * (Användare som abonnerar på tjänsten PC-arbetsplats har möjlighet att abonnera på denna tjänst för att få möjlighet att nå IT-tjänster/IT-stöd från hemmet eller annan plats via Internet)	55 SEK

* (Kan endast beställas om användaren abonnerar på tjänsten PC arbetsplats)

Vårdgivare med fast anslutning *ska* även abonnera på **Utskrift som tjänst** för att säkerställa korrekta och kvalitetssäkrade utskrifter från de regiongemensamma IT-tjänsterna. Tjänsten inkluderar alltid all skrivarutrustning, nödvändig infrastruktur, förbrukning exklusive papper samt drift och supporttjänster för en fast månadskostnad per *utskriftstjänst*.

Tjänst Utskrift som tjänst	Pris per månad
Lokal svartvit skrivare	205 SEK
Lokal färgskrivare	228 SEK
Liten nätverksansluten svartvit multifunktionsskrivare (ink funktion för kopiering, skanning samt fax)	308 SEK
Stor nätverksansluten färg multifunktionsskrivare (ink funktion för kopiering, skanning samt fax)	1154 SEK

Beställning och avbeställning av IT-tjänsterna genomförs av IT-avdelningen, tillsammans med Vårdgivaren, i Region Skånes IT-beställningsportal till i beställningsögonblicket gällande omfattning, innehåll och prissättning.

Samtliga angivna priser avser **2014** års priser exklusive moms.

4.7.3 Generellt krav för samtliga externa vårdgivare

Vårdgivaren ingår som en viktig del i patientprocessen och ska därför alltid abonnera på tjänsten *Fast extern vidarekoppling* så att Region Skånes telefonister kan hitta och vidarekoppla samtal till samtliga vårdgivare.

	Pris per månad
Fast extern vidarekoppling av telefonnummer	278 SEK

4.7.4 Utbildning

Personal som använder IT-system ska ha grundläggande IT-kunskaper.

Det ska finnas IT-kontaktperson/-er för verksamheten. Antalet IT-kontaktpersoner för verksamheten beslutas i dialog med Uppdragsgivaren, ett riktvärde kan vara ca 1-2 personer per vårdenhets/motsvarande.

Verksamhetens personal ska delta i utbildning i Region Skånes IT-stöd. För att kunna använda de av Region Skåne tillhandahållna IT-system erbjuds utbildning i dessa. Denna utbildning ges till en av verksamheten utsedd superanvändare som i sin tur ska föra kunskapen vidare inom sin organisation enligt en så kallad train-the-trainer-modell. En superanvändare kan vara superanvändare för flera system.

Vårdgivaren ska stå för lönekostnader och eventuella resekostnader för sin personal. Självkostnadspris kan komma att tas ut på vissa utbildningar.

4.8 INFORMATIONSSÄKERHET

Vårdgivaren ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas enligt Avtalet. Vårdgivaren ska därvid följa vid var tid gällande styrande dokument/anvisningar för informationssäkerhet i Region Skåne. Dokumenten finns samlade under "Anvisningar, Instruktioner/Rutiner" i Ledningssystem för informationssäkerhet på www.skane.se/informationssakerhet. Vårdgivaren ska regelbundet hålla sig uppdaterad om relevanta förändringar i dessa Anvisningar, Instruktioner/Rutiner.

4.8.1 Sammanhållen journalföring

Vårdgivaren kommer att ingå i sammanhållen journalföring, enligt Patientdatalagen, inkluderande samtliga övriga vårdgivare med vilka Region Skåne har sammanhållen journalföring. Härigenom möjliggörs direktåtkomst till patientuppgifter mellan olika vårdgivare i vårdkedjan. Vårdgivaren ska följa de krav som följer av sammanhållen journalföring såsom krav i Patientdatalagen och tillhörande föreskrifter. Dessa krav, vad avser informationssäkerhet, förtydligas i Region Skånes vid var tid gällande anvisning avseende "Sammanhållen journalföring mellan Region Skåne och andra vårdgivare", som ingår i Region Skånes Ledningssystem för informationssäkerhet. För att möjliggöra sammanhållen journalföring ingås även mellan parterna personuppgiftsbiträdes avtal., se punkt 4.8.2.

4.8.2 Personuppgiftsbiträdesavtal

Vårdgivaren är Personuppgiftsansvarig för de personuppgifter denne behandlar vid uppfyllandet av Avtalet. Vårdgivaren kommer att ingå i sammanhållen journalföring vilket innebär att Uppdragsgivaren i sina IT-system såsom biträde behandlar även de uppgifter som Vårdgivaren är personuppgiftsansvarig för. Härmed ingås därför en överenskommelse mellan Personuppgiftsansvarig (Vårdgivaren)

och Personuppgiftsbiträde (Uppdragsgivaren) i enlighet med Personuppgiftslagen (SFS 1998:2004) 30 § andra stycket (personuppgiftsbiträdesavtal). Överenskommelsen omfattar all behandling av personuppgifter som Personuppgiftsbiträdet inom ramen för Avtalet utför för den Personuppgiftsansvariges räkning.

Fullmakt att ingå ytterligare personuppgiftsbiträdesavtal (underbiträden)

Personuppgiftsbiträdet befullmäktigas genom detta Avtal att för Personuppgiftsansvarigs räkning träffa Personuppgiftsbiträdesavtal med annan fysisk eller juridisk person, så kallade underbiträden, om så krävs för uppfyllandet av föreliggande avtal. Vid upprättande av avtal med stöd av denna fullmakt åtar sig Personuppgiftsbiträdet att tillse att samma skyldigheter som ankommer på Personuppgiftsbiträdet genom föreliggande Avtal vad avser informations säkerhet också ankommer på underbiträde.

Ansvar

Personuppgiftsansvarig har ansvar för att all behandling av personuppgifter sker i enlighet med gällande rätt. Personuppgiftsbiträdet ska medverka till de rimliga åtgärder den personuppgiftsansvarige behöver vidta för att säkerställa att behandlingen av personuppgifterna följer gällande rätt. Personuppgiftsbiträdet ska följa de instruktioner som finns beskrivet i "Personuppgiftsbehandling i Region Skåne – Sammanställning av regler och krav", www.skane.se/informationssakerhet.

Säkerhet och sekretess

Personuppgiftsansvarig och Personuppgiftsbiträdet ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att skydda de personuppgifter som behandlas enligt Avtalet. Båda parterna ska därvid följa Region Skånes instruktioner för informations säkerhet som redogjorts för i 5.8.1

4.8.3 eID-kort och SITHS certifikat

För uppfyllande av patientdatalagens krav på stark autentisering ska Vårdgivaren ansvara för att all dennes hälso- och sjukvårdspersonal innehar ett personligt eID-kort med e-legitimation. Kopplat till den personliga e-legitimationen kommer Region Skåne att ge ut SITHS-certifikat som lagras på personalens eID-kort.

4.9 HANTERING AV VÅRDDOKUMENTATION OCH ARKIVERING

Vårdgivaren ansvarar för att hantera information i sin verksamhet avseende Uppdraget i enlighet med gällande lagstiftning och Region Skånes föreskrifter. Regionarkivet har rätt att vid behov utöva

tillsyn för att säkerställa att kraven efterföljs. Gällande föreskrifter kring hantering av vårddokumentation tillhandahålls av Regionarkivet. Vårdgivaren ska regelbundet hålla sig uppdaterad om relevanta förändringar i gällande föreskrifter.

4.9.1 Hantering av vårddokumentation

Vårddokumentation ska finnas tillgänglig genom direktåtkomst, enligt 5.8.2, och bevaras enligt Region Skånes gällande regler om totalbevarande av patientjournaler som kom att gälla även privata vårdgivare efter Regionstyrelsens beslut om kontinuitet i vårddokumentation 2013.

Vårdgivare ska följa Region Skånes rutiner för utdrag av information enligt 26 § Personuppgiftslagen, loggutdragsrutiner (misstänkt dataintrång) och journalförstörrutiner.

Vid begäran om utlämnande av uppgifter i patientjournal i enlighet med gällande författningar ska Vårdgivaren verka för att patientens medgivande kan erhållas. Mellan den offentligt drivna hälso- och sjukvården och de vårdgivare med vårdavtal (LOV, LOU) har Vårdgivare sinsemellan rätt men också en skyldighet att kostnadsfritt både erhålla och tillhandahålla kopia av patientjournal. Vid överlämnande av kopior av patientjournal till medborgaren eller annan ansvarar Vårdgivaren för att följa Region Skånes avgiftsregler.

Efter Avtalets upphörande övergår vårddokumentationens ägandeskap till Region Skåne som därefter står för ansvaret att Patientdatalagens krav uppfylls samt att Region Skånes beslut om totalbevarande gällande vårddokumentation tillgodoses. Om Regionarkivets gällande krav på informationshantering inte uppfylls vid leverans bekostas vårdgivaren efter gällande taxa.

4.10 SAMMANHÅLLEN JOURNALFÖRING

4.10.1 Avtal om sammanhållen journalföring fortgår efter att huvudavtalet sagts upp

Sammanhållen journalföring enligt 5.8.2 ska, för redan ingående patientuppgifter, fortgå även efter att Avtalet i övrigt har upphört. Region Skåne förbinder sig att efter Avtalets upphörande tillhandahålla sammanhållen journalföring utan några driftkostnader eller kostnader i övrigt för Vårdgivaren.

4.10.2 Anslutning till Nationell Patientöversikt NPÖ

Genom detta Avtal blir Vårdgivare indirekt ansluten till NPÖ som producent och konsument. En indirekt anslutning till NPÖ innebär att Vårdgivaren är ansluten till NPÖ via en annan

vårdgivare, vilket genom detta Avtal är Uppdragsgivaren. Vårdgivaren är skyldig att följa de krav som följer av sammanhållen journalföring och som framgår av punkt 5.8.2 Sammanhållen journalföring.

Att vara producent till NPÖ innebär att Vårdgivaren ska tillgängliggöra patientuppgifter från de IT-stöd som Uppdragsgivaren tillhandahåller genom detta Avtal. Tekniskt hanteras detta av Uppdragsgivaren. Patientuppgifter i IT-stöden tillgängliggörs i NPÖ i den omfattning som personuppgiftsbiträdet, dvs. Uppdragsgivaren, vid var tid har möjlighet till. Uppdragsgivaren ska kontinuerligt hålla Vårdgivaren informerad om förändringar avseende vilka patientuppgifter som tillgängliggörs i NPÖ. Det är Vårdgivarens ansvar att informera sina patienter i vilka system för sammanhållen journalföring som patientens uppgifter tillgängliggörs och vilken typ av patientuppgifter det gäller, om patientens rätt att spärra sina uppgifter, samtycke etc.

Som konsument i NPÖ erhåller Vårdgivaren möjlighet till åtkomst av patientens uppgifter hos andra vårdgivare. Det är Vårdgivarens ansvar att ge egen personal behörighet som konsument i NPÖ och följa upp deras åtkomst till patientuppgifter genom NPÖ.

4.11 KVALITET, UPPFÖLJNING OCH GRANSKNING

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten har ett kvalitetsledningssystem i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9).

Uppdragsgivaren har rätt att granska den utförda verksamheten, utifrån ändamålsenlighet och medicinsk kvalitet. Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten tillhandahåller de uppgifter som behövs för granskningen. Uppdragsgivaren har rätt att använda utomstående granskare och svarar för de kostnader som avser granskaren.

Region Skåne kontrollerar minst en gång under avtalsperioden, enligt fastlagd kontrollplan, att Vårdgivaren:

- är godkänd för F-skatt
- är registrerad i arbetsgivarregistret när så är nödvändigt
- har fullgjort sina skyldigheter och åtaganden avseende betalning av skatter och sociala avgifter.

Kontrollen görs genom att Region Skåne skickar en förfrågan till Skatteverket

Uppdragsgivarens uppföljning omfattar även rätten att göra de kontroller som behövs för att bedöma om Vårdgivarens underlag för ersättning till vårdenheten är korrekt.

Uppföljning av uppsatta mål och kvalitetsmått ska ske i enlighet med Uppdragsgivarens anvisningar eller på Uppdragsgivarens begäran.

Uppdragsgivaren äger rätt att årligen revidera kvalitetsmål, och mätningar av dessa, utifrån aktuell forsknings- och utvecklingskunskap.

I Vårdval för öppen ögonsjukvård i Region Skåne kommer uppföljning av verksamheten ske enligt definierade kvalitetsområden inom *God Vård*. God Vård är framtaget av Socialstyrelsen som vägledning för arbete med kvalitet och patientsäkerhet i hälso- och sjukvården.

Vårdgivaren ska årligen till Uppdragsgivaren redovisa sitt informationssäkerhetsarbete (enligt SOSFS 2008:14).

Uppdragsgivaren har rätt att såväl använda som publicera samtliga resultat samt kräva att Vårdgivaren offentliggör verksamhetens resultat. Publicering/redovisning ska ske vid den tidpunkt och på det sätt som Uppdragsgivaren fastställt och i de system eller i de sammanhang som Uppdragsgivaren anvisar.

4.11.1 Automatiserat utlämnande

Uppdragsgivaren ska såsom personuppgiftsbiträde bistå Vårdgivaren med att regelbundet framställa underlag för automatiserat utlämnande till i förväg angivna mottagare och för i förväg angivna ändamål. Med automatiserat utlämnande menas inte direktåtkomst till uppgifter utan att underlaget bearbetas och sammanställs i förutbestämda databehandlingar som därefter kan utlämnas till, hämtas av eller överförs till avsedd mottagare. Automatiserat utlämnande enligt denna punkt ska endast ske för ändamålen verksamhets-, medicinsk och ekonomisk uppföljning av vårdavtal samt för utlämnande till nationella eller regionala kvalitetsregister.

Behandlingen och framställningen av underlaget för utlämnande ska uppfylla Patientdatalagens, Datainspektionens och Region Skånes krav på behandling av patientuppgifter varvid särskilt ska beaktas följande:

- vad avser utlämnande till Uppdragsgivaren för verksamhets-, medicinsk och ekonomisk uppföljning för vårdavtal ska i enlighet härmed inte ske på individnivå utan i aggregerad form. Uppdragsgivaren bereder sig inte åtkomst till Vårdgivarens patientuppgifter på individnivå annat än under förhållande som uppfyller Patientdatalagens krav på sammanhållen journalföring.
- vad avser utlämnande till nationella och regionala kvalitetsregister ska utlämnandet endast ske i enlighet med den enskildes ställningstagande att delta. Utlämnande av patientuppgifter till kvalitetsregister sker på individnivå men i första hand med pseudonymiserade personuppgifter. Endast om ändamålet kräver det ska personnummer utlämnas.

4.11.2 Uppföljning

Förutom de sex (6) kvalitetsområden som Socialstyrelsen anger i *God Vård* har Region Skåne beslutat om ytterligare ett kvalitetsområde "Hälsoinriktad hälso- och sjukvård" som gäller vid uppföljning.

Uppföljningsindikatorer kopplas till de sju kvalitetsområdena enligt nedan.

Hälsoinriktad hälso- och sjukvård

Alla verksamheter ska säkerställa att det finns goda förutsättningar att verka för ett gott arbete avseende hälsofrämjande insatser inklusive prevention. Samtal om levnadsvanor ska integreras i det dagliga arbetet och åtgärder erbjudas i enlighet med fastställt vårdprogram.

Säker hälso- och sjukvård

Den skånska hälso- och sjukvården och tandvården ska vara säker vilket bland annat skapas med hjälp av ett systematiskt patientsäkerhetsarbete i vilket patienter och närstående är involverade. Vårdskador ska förhindras genom ett aktivt riskförebyggande arbete. Vårdgivaren ska delta i patient-säkerhetskulturmätning enligt krav i den nationella säkerhetsöverenskommelsen för 2014.

Hälso- och sjukvård i rimlig tid

Tillgängligheten ska vara hög inom såväl den akuta som planerade vården. Ingen patient ska behöva vänta oskälig tid på de vårdinsatser som han eller hon har behov av. Inom den akuta sjukvården ligger fokus på vistelsetiden på akutmottagning, telefontillgänglighet i primärvården samt väntetid till operation för patienter med höftfrakturer. Inom den planerade vården fortsätter uppföljningen av tillgängligheten för besök och operation/åtgärd, bild- och funktionsmedicin samt när det gäller barn och unga med psykisk ohälsa.

Patientfokuserad hälso- och sjukvård

Den enskilde patienten ska uppleva att vården är sammanhållen och enkel samt känna sig delaktig i och ha tillit till de beslut som tas. Bemötande, information, kommunikation och service ska ges utifrån människors lika värde, individuella förutsättningar och behov.

Vårdgivaren följs upp genom att Uppdragsgivaren inhämtar och granskar resultatet för vårdenheten, ur den Nationella patientenkäten som genomförs årligen, avseende:

- tillgänglighet
- information
- bemötande
- delaktighet
- förtroende
- läkemedelsinformation

Jämlik hälso- och sjukvård

Jämlik hälso- och sjukvård och tandvård innebär att bemötande, vård och behandling ska erbjudas på lika villkor till alla. Den som har det största behovet av hälso- och sjukvård och tandvård ska ges företräde till vården.

Lika villkor är inte samma sak som lika vård. Insatserna måste anpassas så att de motsvarar olika människors olika behov och förutsättningar.

Kunskapsbaserad och ändamålsenlig hälso- och sjukvård

All hälso- och sjukvård ska byggas på bästa tillgängliga kunskap. Hög medicinsk kvalitet leder till lägre kostnad och bättre vård för den enskilde patienten.

Effektiv hälso- och sjukvård

All verksamhet måste noggrant planeras så att tillgängliga resurser utnyttjas på bästa möjliga sätt för att nå uppsatta mål.

4.11.2.1 Nyckeltal för Uppföljning 2014

Uppföljningen baserar sig på de krav som ställs i uppdraget och sker i olika former och på olika nivåer. Detta avsnitt utgör en del av Uppdragsgivarens uppföljning och beskriver de indikatorer som Uppdragsgivaren kommer att följa.

Indikatorerna redovisas där så är möjligt uppdelat på kön, ålder och geografi.

Uppgifter till uppföljningen hämtas av Uppdragsgivaren från befintliga register som Vårdgivaren ska rapportera till.

Följande datakällor kommer att användas av uppdragsgivaren vid uppföljning av verksamheten:

- Kvantitativa data och diagnosdata hämtas från patientadministrativa system och Region Skånes vårddatabas (RSVD)
- Data om medicinsk kvalitet hämtas från nationella kvalitetsregister
- Data om väntetider hämtas från databasen Väntetider i vården.
- Data om patientupplevd kvalitet hämtas från Nationell Patientenkät (NPE) som regelbundet genomförs av Uppdragsgivaren eller patientenkät genomförd på annat sätt i överenskommelse med Vårdgivaren.

Område	Indikator	Målnivå	Datakälla
Vård i rimlig tid	Andel genomförda första besök inom 60 dagar	70 %	Väntetider i vården
	Andel genomförda operation/åtgärd inom 60 dagar	70 %	Väntetider i vården
Säker vård	Patientsäkerhetsberättelse	En gång per år	
Hälsoriktad vård	Samtal/åtgärd levnadsvanor	Antal registrerade KVÅ-koder enligt vårdprogram	RSVD
Effektiv vård	Diagnosmix (DRG-vikt)	Ingen fastställd	RSVD
	Antal unika besök för glaukom, AMD och diabetes	Ingen fastställd	RSVD
	Andel remisser till högspecialiserad vård	Ingen fastställd	Flödesmodellen/RSVD

	Andel diagnoser utanför H00-H60	Ingen fastställd	RSVD
Patientfokuserad vård	NPE-resultat	Ingen fastställd	NPE
	EQ5D (livskvalitet)	Ingen fastställd	PASIS-formulär
Kunskapsbaserad vård	Komplikationer vid beh av AMD	Ingen fastställd	Makularegistret
	Synförmåga efter beh av AMD	Ingen fastställd	Makularegistret
	Täckningsgrad makularegistret (patienter)	>95 %	Makularegistret

Uppföljning av Utbildnings- och forskningsuppdraget inom LOV

- Antal utbildnings/praktiktimmor för externa elever
- Utbildningsplan för internutbildning av personal
- Uppfyllt överenskomna volymer av studenter, AT och ST
- Adekvat handledarkompetens enligt de avtal vi har med utbildningsanordnare
- Besvarande av årlig ST-enkät
- Besvarande av årlig enkät om klinisk forskning i landstingen

4.12 NATIONELLA KVALITETSREGISTER

Vårdgivaren ansvarar för att vårdgivaren registrerar i de nationella kvalitetsregister som Region Skåne har beslutat ska vara obligatoriska.

Vårdgivaren ska rapportera till Makularegistret.

4.13 UTVECKLINGSARBETE

Vårdgivaren ansvarar för att vårdgivaren på anmodan av Uppdragsgivaren deltar i Region Skånes utvecklingsarbete samt utvecklingsarbete i samverkan med kommunerna i Skåne.

4.14 JOURNALHANTERING

Vårdgivaren ansvarar för att hantera patientjournaler, arkivmaterial och annan information i sin verksamhet avseende Uppdraget i enlighet med gällande lagstiftning och myndigheters föreskrifter.

Vårdgivare ska följa Region Skånes rutiner för utdrag av information enligt 26 § Personuppgiftslagen, loggutdragsrutiner (misstänkt dataintrång) och journalförstörrutiner.

Vid begäran om utlämnande av uppgifter i patientjournal i enlighet med gällande författningar ska Vårdgivaren verka för att patientens medgivande kan erhållas. Vårdgivaren har rätt respektive skyldighet att kostnadsfritt erhålla respektive tillhandahålla kopia av patientjournal från, respektive till,

den offentligt bedrivna hälso- och sjukvården eller från vårdgivare med vårdavtal eller med Avtal för Enhet för öppen hudsjukvård.

Vid överlämnande av kopior av patientjournal till medborgaren eller annan ansvarar Vårdgivaren för att följa Region Skånes avgiftsregler.

Vid Avtalets upphörande ska Vårdgivaren, om Uppdragsgivaren så begär, utan ersättning överlämna uppgifter i patientjournalen till Uppdragsgivaren eller mottagning som Uppdragsgivaren anvisar. Vårdgivaren ska verka för att patientens/vårdsnadshavarens medgivande kan erhållas.

4.15 LÄKEMEDEL

Vårdgivaren ansvarar för att läkemedelsbehandling sker på ett rationellt, säkert och kostnadseffektivt sätt med ett helhetsperspektiv där patientens och samhällets bästa beaktas. Vid behandling med läkemedel förbinder sig Vårdgivaren för att följa rekommendationer, riktlinjer och andra beslut från Läke-medelsrådet och Uppdragsgivaren. Se Vårdgivarwebben för [Vård och riktlinjer](#).

För ögonsjukvården gäller att substanserna ranibizumab, aflibercept och Ozurdex inte får förskrivas på recept. Förekomsten av sådan förskrivning innebär att kostnaden för läkemedlet kommer att debiteras vårdgivaren.

När det gäller den av Läke-medelsrådet i Region Skåne årligen utgivna läkemedelslistan (Skånelistan) ska den följas i relevanta fall. Se [Läkemedelsrekommendationer och riktlinjer](#)

Följsamhet till behandlingsriktlinjer kan komma att följas upp av Uppdragsgivaren genom medicinsk granskning (audit). Vårdgivaren ska också om så erfordras medverka i audit av andra enheter inom det specifika vårdområdet.

Vårdgivaren har inget kostnadsansvar för läkemedel som omfattas av läkemedelsförmånen och som förskrivas till patient. Tandvårds- och läkemedelsförmånsverkets beslut om begränsningar i läkemedelsförmånen ska respekteras.

Läkemedel som administreras till patient vid besök på vårdinrättning ska rekvireras av Vårdgivaren.

Vårdgivaren har kostnadsansvar för samtliga läkemedel som behövs i Vårdgivarens verksamhet och för läkemedel som förskrivas enligt särskild landstingssubvention (se länk) t ex förskrivning av läkemedel utanför läkemedelsförmånen via den s k undantagshandlingen (A) och egenavgiften för antipsykotiska läkemedel till vissa patienter (E). Se [Läkemedelsrekommendationer och riktlinjer](#)

Vårdgivaren har under avtalstiden rätt till nettopriser för upphandlade läkemedel. Vårdgivaren kan frånga det upphandlade sortimentet om det föreligger medicinska skäl för annat val av läkemedel. Vårdgivaren ska vid nyttjande av nettopriser teckna särskilt avtal med den Leverantör som utför tjänsten av läkemedelsförsörjningen i Region Skåne.

Uppdragsgivaren tillhandahåller förskrivarstöd på verksamhetsnivå i form av analys av förskrivningsmönster. Vårdgivaren förbinder sig att 1 gång per år avsätta tid för analys av förskriv-

ningsmönster tillsammans med informationsapotekare och/eller informationsläkare från Läkemedelsrådet. Informationerna tillhandahålls antingen via kvällsmöten då flera vårdgivare inbjuds eller vid personliga besök på enheten (beroende på enhetens storlek).

Vårdgivaren förbinder sig att i samband med ordination av läkemedel till patient i öppenvård förskriva läkemedel elektroniskt via Region Skånes befintliga journalsystem. I de fall patientens samlade läkemedelslista finns tillgänglig i PASCAL ska ordination ske i PASCAL. Såväl förskrivarkod och arbetsplatskod ska anges vid ordination. Arbetsplatskod tilldelas av Uppdragsgivaren. Det är ett absolut krav att Vårdgivaren använder korrekta arbetsplatskoder respektive tilldelade rekvisitions-kundnummer och enbart beställer de specificerade läkemedlen på det kundnummer som är avsett för detta.

Vårdgivaren ansvarar för samtliga kostnader för receptblanketter, tryckning av arbetsplats- och förskrivarkoder samt framställning av förtryckta klisteretiketter.

Vårdgivarens kassation av läkemedel ska ske på ett miljömässigt korrekt sätt.

4.16 MEDICINSK SERVICE

Vårdgivaren ansvarar för att enheten på medicinsk indikation anlitar den medicinska service vad gäller Klinisk Mikrobiologi, Klinisk kemi, Klinisk genetik, Klinisk Fysiologi, Blodcentralen Skåne, Klinisk Patologi/Cytologi som drivs av Region Skåne eller vårdgivare som Region Skåne har avtal med. Vid sådan remittering ska Vårdgivaren använda en för ändamålet avsedd kod (MG-kod).

Om enheter använder egen utrustning för patientnära analyser eller medicinsk service ansvarar Vårdgivaren för att utrustningen är ackrediterad enligt SWEDAC, isocertifierad, eller motsvarande. Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten genomför kvalitetskontroller via Equalis, eller motsvarande, avseende provtagning och patientnära analyser.

Vårdgivaren ansvarar även för att vårdenheten på medicinsk indikation anlitar röntgendiagnostik (Bild och funktionsmedicin). Vid remittering till röntgendiagnostik som drivs av Region Skåne eller vårdgivare som Region Skåne har avtal med, ansvarar Vårdgivaren för att vårdenheten använder en för ändamålet särskilt avsedd kod som tilldelas av Uppdragsgivaren. Om vårdenheten använder röntgendiagnostik hos annan leverantör ansvarar Vårdgivaren för att leverantören är ackrediterad eller motsvarande.

Uppdragsgivaren äger rätt att ta del av fakturor/fakturaunderlag samt granska Vårdgivarens nyttjande av medicinsk service och röntgendiagnostik på vårdenheten.

4.17 UTRUSTNING

Vårdgivaren ansvarar för att all utrustning som används inom verksamheten ska uppfylla lagar, förordningar, vedertagna normer och krav på tillförlitlighet, prestanda och kvalitet för att tillförsäkra en säker och ändamålsenlig funktion.

Vårdgivaren ansvarar för att enheten har relevanta medicintekniska produkter (MTP) utifrån patienternas behov. Dessa produkter ska erhålla erforderlig fortlöpande service och rekommenderat förebyggande underhåll, vilket ska dokumenteras.

MTP skall finnas registrerad i ett inventoriesystem för medicintekniska produkter, där även dokumentation av service skall ske. Vårdgivaren skall så långt möjligt samordna sitt ledningssystem rutiner för MTP med motsvarande rutiner i den offentliga vårdgivarens ledningssystem.

I de fall centrala system för lagring av undersökningsresultat används i Region Skåne är det önskvärt att MTP som kan överföra och lagra data i dessa system används. Exempel på sådana system är PACS, EKG och spirometri.

Avvikelse med MTP ska dokumenteras och rapporteras i enlighet med gällande regelverk.

4.18 MILJÖ

Vårdgivaren ska senast inom tolv (12) månader efter avtalstecknandet vara certifierad enligt miljöledningssystemet ISO 14001 alternativt EMAS eller motsvarande system som minst uppfyller dessa krav. Denna dokumentation ska vara granskad och godkänd av oberoende part eller revisor och finnas tillgänglig på mottagningen vid revisionsbesök. Detta gäller endast för större Vårdgivare respektive underleverantörer med årlig omsättning >15 miljoner kronor/15 anställda.

Vårdgivaren ansvarar dessutom för att vårdenheten bedriver sitt interna miljöarbete på sådant sätt att Vårdgivaren därigenom medverkar till att målen i Region Skånes miljöprogram uppnås.

Om vårdgivaren köper varor utanför Mediq/Skåneförrådet ska dessa minst uppfylla samma eller högre krav. Då ska även den beslutade Uppförandekoden gälla. Se http://www.skane.se/Upload/Webbplatser/Koncerninkop/Ext/Socialt_ansvar_Uppforandekod_sv.pdf

Miljöarbetet ska vara en naturlig del i verksamheten och i linje med kvalitetsarbetet.

4.19 TOLK

För sådan tolkservice, som erfordras för fullgörandet av Avtalet och som ligger utanför Vårdgivarens kompetens, ska Vårdgivaren använda av Uppdragsgivaren anvisad tolk. Vårdgivaren ska följa Region Skånes riktlinjer för beställning av tolkservice samt medverka till att Region Skånes målsättning att öka andelen telefontolkar till 40 procent kan nås.

Med tolkservice avses såväl tillhandahållandet av tolk till patient som inte förstår eller kan uttrycka sig på svenska språket som tolkservice åt döva, dövblinda och gravt hörselskadade.

Sker beställning av tolkservice enligt riktlinjerna bekostas tolkservicen av Uppdragsgivaren.

4.20 SJUKRESOR

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten tillhandahåller information om reglerna för sjukresa samt utfärdar erforderliga intyg för sjukresa. Enheten ska vid behov vara behjälplig vid beställning av resa.

4.21 PATIENTNÄMND

Med stöd av Lag (1998:1656) om patientnämndsverksamhet m.m. handlägger Patientnämnden Skåne patientärenden dvs. patientsynpunkter och patientklagomål, som rör den hälso- och sjukvård som Vårdgivaren svarar för. Involverad personal och ansvariga för vårdenheten hos Vårdgivaren ska bistå Patientnämnden med för handläggningen nödvändiga uppgifter.

Informationsmaterial utgivet av Patientnämnden kansli ska Vårdgivaren tillhandahålla i vårdenhetens väntrum.

4.22 VÅRDGIVARENS ANSVAR FÖR KRAV FRÅN TREDJE MAN

Vårdgivaren har fullt ansvar för Uppdraget och för all skada och alla förluster som kan komma att orsakas i Uppdraget.

Vårdgivaren ska hålla Uppdragsgivaren skadeslös om krav väcks mot Uppdragsgivaren som en följd av Vårdgivarens handlande eller underlåtenhet att handla.

Uppdragsgivaren ska genast underrätta Vårdgivaren om krav framställs mot Uppdragsgivaren som avses i föregående stycke och ska inte utan Vårdgivarens samtycke göra medgivanden eller träffa uppgörelser avseende sådant krav om det kan påverka Vårdgivarens ersättningsskyldighet. Uppdragsgivaren är därtill skyldig att vidta alla rimliga åtgärder för att begränsa sin skada i händelse av att krav mot Uppdragsgivaren framförs vilket omfattas av

Vårdgivarens ersättningsskyldighet. Underlåtenhet att iaktta det föregående medför att Uppdragsgivaren i motsvarande mån förlorar sin rätt att framställa anspråk mot Vårdgivaren avseende det krav som berörs.

4.23 VÅRDGIVARENS ANSVAR GENTEMOT UPPDRAGSGIVAREN

Vårdgivaren ska ersätta Uppdragsgivaren för samtliga kostnader och förluster som Uppdragsgivaren åsamkas som en följd av att Vårdgivaren bryter mot förpliktelse enligt detta Avtal.

4.24 FÖRSÄKRINGAR

Vårdgivaren ska teckna och under avtalstiden vidmakthålla erforderliga försäkringar, däribland egendomsförsäkring, ansvarsförsäkring och samtliga de försäkringar som Vårdgivaren enligt tillämpliga författningar är skyldig att inneha. Försäkringarna ska vara på sådana belopp och övriga villkor som är sedvanliga för en verksamhet av nu aktuellt slag.

För den verksamhet som bedrivs enligt detta avtal gäller Region Skånes patientförsäkring med Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF).

Vårdgivaren har skyldighet att utan kostnad lämna intyg, journaler, mm som LÖF:s skaderegleringsbolag Personskadereglering AB (PSR) begär för de patienter som behandlats hos Vårdgivaren. Detta gäller även om skadan inträffat på annan vårdenhet, men patienten har en vårdepisod hos Vårdgivaren.

Vårdgivaren ska, om så begärs, före tillträdesdagen eller sådan senare dag som Uppdragsgivaren anger, tillhandahålla Uppdragsgivaren bestyrkta kopior av samtliga försäkringsbrev samt bevis att samtliga förfallna försäkringspremier erlagts.

Vårdgivaren ska därefter på Uppdragsgivarens begäran tillhandahålla, om så begärs, bestyrkta kopior av vid var tid gällande försäkringsbrev samt också bevis att samtliga vid var tid förfallna försäkringspremier erlagts.

4.25 MEDDELARFRIHET

Vårdgivaren förbinder sig att, med undantag för vad som nedan anges, inte ingripa mot eller efterforska den som lämnat meddelande till författare, utgivare eller motsvarande för offentliggörande i tryckt skrift eller i radioprogram eller sådana upptagningar. Förbudet gäller inte sådana meddelanden som avser företagshemlighet som skyddas av Lag (1990:409) om skydd för företagshemligheter eller omfattas av tystnadsplikt för Vårdgivarens anställda utanför det verksamhetsområde som vårdgivarförhållandet omfattar och inte heller i vidare mån än vad som följer av de begränsningar i meddelarfriheten för offentligt anställda, gäller som enligt bestämmelser i Offentlighets- och sekretesslag (2009:400).

4.26 INFORMATION OCH MARKNADSFÖRING

Vårdgivaren ansvarar för att minst en gång per år informera medborgarna om verksamhetens uppdrag, utbud och resultat.

Vårdgivaren ansvarar för att vårdenhet har en hemsida med uppdaterade och lättförståeliga uppgifter såsom namn på vårdenhet, adress(-er), telefon, öppettider - såväl dagtid som för kvälls- och

helgmottagning samt vilka kompetenser som arbetar där, inkluderande eventuella filialer, underleverantörer och samarbetspartners. Uppdragsgivaren ansvarar för att korrekt hänvisning sker till vård-enhetens webbplats via www.1177.se/skane.

Vårdgivaren ansvarar för att de egna uppgifterna i Region Skånes elektroniska katalog, *Skånekatalogen*, är korrekta och aktuella.

Region Skåne ska kunna kommunicera med vårdenheten via e-post.

Samtliga vårdenheter ska erbjuda alla sina patienter kontakt via Mina vårdkontakter. Grundprincipen är att samma tjänster som tillhandahålls via telefon eller brev också erbjuds via Mina vårdkontakter.

Mina vårdkontakter är en tjänst där invånare och patienter har möjlighet att kommunicera med sin vårdenhet via Internet i syfte att öka tillgängligheten till vården och invånarnas möjlighet till självservice och delaktighet. Mina vårdkontakter ingår i den del av nationell e-hälsa som kallas invånartjänster. Informationen hanteras enligt gällande krav på säkerhet och sekretess för hälso- och sjukvården.

- Patienter som valt att kontakta mottagningen via Mina vårdkontakter ska i normalfallet få svar via Mina vårdkontakter. Det är alltid verksamheten som ringer upp patienten om ärendet kräver fortsatt kommunikation via telefonen.
- Invånaren/patienten ska få svar på ett ärende inom två arbetsdagar och det finns rutiner för säker handläggning av alla typer av ärenden
- Samtliga mottagningar ska erbjuda tjänsterna Beställ tid, Av/omboka tid, Förnya recept respektive (Förnya hjälpmedel),
- Samtliga mottagningar som har rådgivning ska ha någon av ärendetyperna Rådgivning, Fråga sjuksköterskan eller Kontakta mig.
- Samtliga mottagningar ska ha aktuell kontaktinformation, exempelvis besöksadress och telefonnummer och öppettider.
- Alla medarbetare ska vara väl informerade om Mina vårdkontakter och tjänsten marknadsförs till invånare och patienter.

4.26.1 Basinformation

Vårdgivaren ansvarar för att bereda plats för det basutbud av information om hälso- och sjukvård som Region Skåne tillhandahåller. Informationsmaterialet är kostnadsfritt och ska finnas på väl synlig plats i vårdenhetens väntrum. Vårdgivaren ansvarar för att kommunicera aktuell information med medborgarna.

Hälso- och sjukvårdsinformation utgör en viktig del av Uppdraget. Vårdgivaren ansvarar för att vårdenheten använder hälso- och sjukvårdsinformation från www.1177.se i sina kontakter med medborgare.

4.26.2 Marknadsföring

Vårdgivaren ansvarar för att enhetens marknadsföring av egen verksamhet är saklig. Marknadsföring ska ske med respekt för den enskilde medborgarens integritet. Marknadsföring får påbörjas efter att beslut om avtalstecknande är fattat av Hälso- och sjukvårdsnämnden.

Vårdenheter som bedrivs i offentlig regi inom Region Skåne ska följa riktlinjerna för Region Skånes varumärke enligt *Varumärkesguide för Region Skåne*. I informationsmaterial som riktar sig till allmänheten ska det framgå att vårdenheten arbetar på uppdrag av Region Skåne. Privata vårdenheter med avtal har rätt att i sin profilering använda s k pay-off "...på uppdrag av Region Skåne" knutet till sin logotype, men har inte rätt att använda Region Skånes logotype.

Samtliga vårdgivare ska följa Region Skånes "*Riktlinjer för information i väntrum*".

4.26.3 Utveckling av invånartjänster

Center för eHälsa (CeHis) i samverkan utvecklar invånartjänster på uppdrag av Sveriges landsting. Tjänsterna är en del av strategin för nationell eHälsa och riktar sig till invånare, omsorgstagare, brukare, patienter och närstående inom offentligt finansierad vård och omsorg, tandvård och hälsovård. Invånartjänster är interaktiva tjänster i olika kanaler, bland annat webb. Vårdgivarna ska erbjudas möjlighet att delta i arbetet under utvecklingsfasen.

---

5 ERSÄTTNING OCH KOSTNADSANSVAR

Nedanstående förutsättningar avseende ekonomi gäller för år 2014. Uppdragsgivaren äger rätt att, genom politiskt beslut, ändra villkoren i *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne* samt de ekonomiska förutsättningarna. Sådan ändring sker i regel en gång per år.

5.1 ERSÄTTNING FÖR UPPDRAGET

Vårdgivaren erhåller månadsvis ersättning från Uppdragsgivaren. Ersättningen utbetalas endast till enheten, inte till eventuella underleverantörer.

Ersättningen består av en rörlig produktionsrelaterad ersättning. För att ersättning ska betalas ut ska rapportering ha skett i anvisat IT-system enligt Uppdragsgivarens anvisningar.

5.1.1 DRG baserad ersättning

Uppdragsgivaren betalar Vårdgivaren för öppenvårdsbesök inom diagnoskapitel H00-H59 *Sjukdomar i ögat och närliggande organ*, enligt NordDRG vikter år 2009 framtagna av Centrum för patientklassi-

ficering Socialstyrelsen. Vikterna för 2014 bifogas avtalet. Vikterna revideras årligen inför varje nytt kalenderår med anledning av förändringar i den nationella databasen. Undantaget från ovan är besök hos annan vårdgivare än läkare samt injektioner i glaskroppen.

- Ersättning per DRG poäng 26 547 kr

5.1.2 Övriga rörliga ersättningar

- För injektioner i glaskroppen erhålls en besöksersättning med 800 kr
- För öppenvårdsbesök inom andra diagnoskapitel än H00-H59 erhålls en ersättning per läkarbesök (ej DRG) med 800 kr
- För öppenvårdsbesök hos annan vårdgivare än läkare, erhålls en ersättning per besök med 600 kr
- Telefonkontakter som leder till en journalanteckning ersätts med 150 kr

5.1.3 Målrelaterad ersättning

Uppdragsgivaren kan komma att överväga införande av målrelaterad ersättning under avtalstiden. Överväganden kommer att göras avseende vilka mål och målnivåer som kommer att vara föremål för granskning och vilken omfattning den målrelaterade ersättningen i såfall kommer att ha.

5.1.4 Momskompensation

Som kompensation för utebliven möjlighet att göra avdrag för ingående moms lämnas en särskild ersättning motsvarande tre (3) procent på ersättningen enligt punkt 5.1.1 och 5.1.2 till privat verksam vårdgivare. För övriga ersättningar utgår inte momskompensation.

5.1.5 Patientavgifter

Patientavgifterna ingår i vårdersättningen. Patientavgift, som betalas till vårdenhet och avser vård inom uppdraget, tillfaller Region Skåne.

Vårdgivare förbinder sig att, i enlighet med Region Skånes regler – Patientavgifter, ta ut patientavgift för verksamheten.

För patientavgifter utan samband med sjukdom eller skada hänvisas till följande länk:
www.1177.se/Skane/Regler-och-rattigheter/Patientavgifter-i-Skane/

När patient betalar mot räkning får Vårdgivaren ta ut faktureringsavgift med samma belopp som Region Skåne tillämpar (f.n. 50 kr). Faktureringsavgift får inte registreras i högkostnadskort.

Vårdgivaren ska till patienten lämna kvitto utformat enligt Uppdragsgivarens anvisningar. Uppgifter om patientavgifter ska finnas tillgänglig för patienterna på väl synlig plats i lokalen.

Vårdgivaren förbinder sig att anteckna i kort för högkostnadsskydd samt utfärda s.k. frikort enligt Region Skånes regler.

Vårdgivaren får inte avkräva annan patientavgift än vad som beslutats av Regionfullmäktige.

Patientavgifter ska kunna betalas kontant, med betalkort eller med kredit (via inbetalningskort).

Uppdragsgivaren ersätter inte Vårdgivaren för uteblivna patientintäkter till följd av att patienten låter bli att betala patientavgift enligt Region Skånes avgiftsregler.

Uppdragsgivaren ersätter inte Vårdgivaren för utebliven patientavgift för patienter som uteblir från bokade besök.

Om patienten vid ett tidsbeställt besök – utan välgående skäl - får en väntetid på mer än 30 minuter efter den utsatta tiden äger patienten rätt att på begäran återfå den erlagda patientavgiften. Ingen återbetalning ska ske om patienten har frikort eller är avgiftsbefriad. Vårdgivaren äger inte rätt till någon ersättning från Uppdragsgivaren för återbetalningen av patientavgiften.

5.1.6 Tolk

Tolkservice åt döva, dövblinda och gravt hörselskadade har Uppdragsgivaren kostnadsansvar för.

För besök, som kräver språktolk, erhåller Vårdgivaren ersättning från Uppdragsgivaren motsvarande faktisk tolkkostnad. För att ersättning ska utgå krävs att av Region Skåne upphandlad tolk anlitas.

5.1.7 Uppdragsgivarens ersättningsskyldighet gäller inte vård av

- person som inte omfattas av sjukförsäkring enligt socialförsäkringsbalken eller person som inte omfattas av EU:s förordningar nr 1408/71 och nr 883/2004 eller person som inte omfattas av konvention mellan Sverige och annat land om social trygghet
- patient för vilken annan part såsom försäkringsbolag, statlig myndighet etc. har betalningsansvar
- utomlänspatienter som inte omfattas av riksavtalet för hälso- och sjukvård eller Regionavtal för Södra Sjukvårdsregionen, till dessa hör utomlänspatienter som inte remitterats enligt remissregler beslutade av patientens hemortslandsting.

5.1.8 Verksamhet utanför uppdraget

Undersökningar och åtgärder utan samband med sjukdom eller skada, samt intyg eller utlåtande som inte har samband med sjukdom eller skada faller utanför uppdraget. För dessa tjänster gäller fri prisättning. För offentliga vårdgivare fastställs priset i Regionfullmäktige.

5.2 KOSTNADSANSVAR FÖR UPPDRAGET

Vårdenheten har kostnadsansvar för samtliga insatser inom ramen för uppdraget.

5.2.1 Medicinsk service, hjälpmedel, lokaler och utrustning mm

Vårdgivaren svarar för samtliga kostnader för medicinsk service och hjälpmedel knuten till uppdragets utförande. Vårdgivaren svarar för samtliga kostnader som är relaterade till de lokaler och den utrustning som behövs för uppdragets utförande.

5.2.2 Läkemedel

Vårdgivaren har kostnadsansvar för de läkemedel som administreras till patienter i vårdgivarens verksamhet, med undantag från ranibizumab, Ozurdex och aflibercept.

Ovan nämnda läkemedel ska rekvireras på särskilt kundnummer och på ett sådant sätt att lägsta pris för Region Skåne säkerställs, dvs till nettopris då avtal finns. Botulinumtoxin, infliximab, ranibizumab, Ozurdex eller aflibercept får inte förskrivas på recept utan ska alltid hanteras som rekvisitionsläkemedel.

När patienten behandlas med läkemedel och under behandlingen befinner sig på mottagningen får läkemedlen rekvireras från den leverantör som har avtal med Region Skåne om läkemedelsförsörjning och bekostas av vårdgivaren. Upphandlade läkemedel och varor där Region Skåne har rabatter och nettopriser ska användas om det inte finns medicinska skäl däremot. Vårdgivaren ska vid nyttjande av avtalet teckna särskilt avtal med leverantör av läkemedel.

5.2.2.1 Läkemedel inom läkemedelsförmånen

För läkemedel som förskrivs inom läkemedelsförmånen har vårdgivaren inget kostnadsansvar men ansvarar för att man följer de riktlinjer för förskrivning som anges under rubriken **xx** Läkemedel. Uppdragsgivaren kommer att följa upp att så sker.

5.2.3 Sjukresor

Uppdragsgivaren svarar för kostnaderna för sjukresor om entreprenör som Region Skåne har avtal med anlitas.

5.2.4 Utomlänspatienter m fl.

Vårdgivaren har samma kostnadsansvar vid vård av utomlänspatienter, asylsökande, sekretesskyddade invånare, gömda flyktingar med flera som för folkbokförda i Skåne.

5.3 FAKTURERING OCH BETALNINGSVILLKOR

Vårdgivaren fakturerar Uppdragsgivaren baserat på det underlag som Uppdragsgivaren förser Vårdgivaren med utifrån inrapporterade patientdata i angivet system enligt avsnitt 4.7 om IT-tjänster. Fakturaadress: Hälso- och sjukvårdsnämnden, Ref XXX, 205 01 Malmö.

Leverantören utfärdar utifrån underlaget en faktura för all den vård (alla huvudmän) som bedrivs inom ackrediteringen inkluderade vård av utomlänspatienter där riks-/regionvårdsavtal åberopas. Fakturan skall vara märkt med avtalsnummer, månad, organisationsnummer, F skatteinformation. Fakturan skall stämma med beloppet på underlaget.

Ersättningarna inkluderar patientavgiften. Beställaren ersätter Leverantören med den avtalade ersättningen reducerat med den patientavgift som Leverantören haft rätt att ta ut av patienten. Detta innebär att då patienten är avgiftsbefriad/frikort har Leverantören rätt att erhålla ersättning för patientavgiften.

I samband med Vårdgivarens fakturering av vårdtjänsten efterfaktureras även eventuella utlägg för språktolk. Kopia på betald faktura till leverantör av språktolk bifogas faktura för vårdtjänsten vid efterfakturering av faktiska kostnader för språktolk till Hälso- och sjukvårdsnämnden.

All fakturering sker inom ramen för Vårdgivarens F-skatteregistrering såvida inte annat avtalats skriftligen.

Vid ofullständigt eller felaktigt lämnade uppgifter äger Uppdragsgivaren rätt att innehålla den ersättning som är kopplad till dessa uppgifter i avvaktan på att fullständiga eller riktiga uppgifter lämnas.

Faktureringsavgift eller andra avgifter får inte tas ut.

Fakturering får inte överlåtas på tredje part utan skriftligt godkännande av Uppdragsgivaren.

5.3.1 Betalningsvillkor

Uppdragsgivaren utbetalar ersättning senast inom 30 dagar efter fakturans mottagande.

5.3.2 Invändningar mot faktura

Invändningar mot fakturan ska ske senast tre månader efter mottagandet för att beaktas. Vid befogad invändning ska reglering av felaktigt fakturerat belopp ske inom 30 dagar. Dessa regler gäller ömsesidigt för Uppdragsgivaren och Vårdgivaren.

5.3.3 Dröjsmål

Betalningsmottagande part äger vid försenad betalning rätt att ta ut dröjsmålsränta enligt gällande räntelags regler.

5.3.4 Ekonomisk reglering vid stängning av vårdenhet.

När en vårdenhet avslutas ska den sista ekonomiska regleringen göras senast två månader efter avslutsdatum.

---

6 AVTAL

6.1 AVTAL FÖR VÅRDENHET

6.1.1 Avtalsparter

Uppdragsgivare: Region Skåne
Adress: Skånehuset, 291 89 Kristianstad
Organisationsnummer: 232100-0255

Kontaktperson: NN, 040-675xx xx, n.n@skane.se

Vårdgivare: Namn
Adress
Organisationsnummer:

Kontaktperson: namn, tfn, e-postadress

6.1.2 Avtalskonstruktion

Detta Avtal reglerar Vårdgivarens bedrivande av Uppdrag vid följande enhet:

[Namn, adress för vårdenheten]

Avtalet utgörs av nedanstående handlingar, vilka kompletterar varandra. Förekommer mot varandra stridande bestämmelser i handlingarna gäller handlingarna i följande ordning, såvida inte omständigheterna i det aktuella fallet uppenbarligen föranleder att annan ordningsföljd ska gälla.

1. Detta Avtal
2. Vid var tid gällande

Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för ögonsjukvård i Skåne

3. Dokument som åberopas i ovan 1 och 2 som finns tillgängliga på Region Skånes hemsidor, www.skane.se/xxx

Kommentar till ovan punkt 1:

Av parterna undertecknade Avtal ska anses ha det innehåll som framgår av vid var tid gällande *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne*

6.1.3 Avtalstid

Avtalet gäller från och med XXXX-XX-XX (verksamhetens startdatum) intill 31 december ojämnt årtal. Avtalet gäller därefter under två år, det vill säga till och med 31 december nästa ojämna årtal. För det fall Avtalet inte sagts upp av någon part skriftligen senast tolv (12) månader före avtalstidens slut förlängs Avtalet att gälla framåt i två (2) år i taget med tolv månaders uppsägningstid.

6.1.4 Tidigare avtals giltighet

Genom ingående av detta avtal upphör avtalet/avtalen mellan Vårdgivaren och Region Skåne (d.nr. ...) vad avser .... att gälla from_____.]

6.1.5 Förtida upphörande

Uppdragsgivaren har rätt att säga upp Avtalet till omedelbart upphörande, eller till den dag Uppdragsgivaren anger, om

- Vårdgivaren inte utför de uppgifter Vårdgivaren åtagit sig enligt Avtalet och rättelse ej sker utan dröjsmål efter erinran;
- Vårdgivaren begärs eller försätts i konkurs eller i likvidation, är under tvångsförvaltning, är underkastad näringsförbud eller annat liknande förfarande, är föremål för ackord eller har tillsvidare inställt sina betalningar eller annars på goda grunder kan befaras vara på obestånd eller inte fullgör sina skyldigheter avseende redovisning, svenska skatter eller socialavgifter eller årsredovisning till Bolagsverket;
- En förändring sker direkt eller indirekt avseende ägandet av en majoritet av aktierna i Vårdgivarens företag, eller annars det bestämmande inflytandet över Vårdgivarens företag förändras direkt eller indirekt, på ett sätt som Uppdragsgivaren inte skäligen kan godta;
- Det framkommer att Vårdgivaren lämnat oriktiga uppgifter i sin ansökan eller på annat sätt i samband med den ackrediteringsprocess som har föregått tecknande av avtalet
- Verksamhetschef eller annan person i ledande ställning hos Vårdgivaren eller person verksam vid vårdenheten enligt lagakraftvunnen dom är dömd för brott mot person inom ramen för sin yrkesutövning eller dömts för annat brott ägnat att allvarligt rubba Uppdragsgivarens förtroende för Vårdgivarens förmåga eller personliga lämplighet att fullfölja detta avtal och Vårdgivaren inte vidtar erforderliga åtgärder för att skilja vederbörande från uppdrag som berör detta avtal; eller
- Socialstyrelsen/Inspektionen för vård och omsorg eller allmän förvaltningsdomstol genom lagakraftvunnet beslut helt eller delvis förbjudit Vårdgivarens verksamhet enligt Patientsäkerhetslagen (2010:659). Detta gäller under förutsättning att den förbjudna verksamheten inverkar på detta avtals fullgörande.

I det följande görs en icke uttömmande uppräknig av vad som enligt ovan första punkt utgör brister i åtagandet

- Avtalad kvalitet och tillgänglighet vidmakthålls inte
- Vårdgivaren följer inte för verksamheten gällande lagar, författningar, föreskrifter, beslut och riktlinjer
- Det är uppenbart att hälso- och sjukvården inte uppfyller gällande medicinska krav på undersökning, vård och behandling samt krav avseende bemötande av patienter
- Vårdgivarens organisation, ledning och interna kontroll, exempelvis avseende verksamhetschef och ansvar för enskilda ledningsuppgifter brister
- Vårdgivaren inte tillgodoser kraven i Patientdatalagen avseende hantering av patientuppgifter
- Vårdgivaren bedriver verksamheten med uppenbara risker för patientsäkerheten vad gäller antal hälso- och sjukvårdspersonal i förhållande till förväntade patientvolym (underbemanning) och/eller nödvändig formell och reell kompetens hos hälso- och sjukvårdspersonalen
- Vårdgivaren söker genom ett felaktigt eller otillbörligt agerande tillförskansa sig ekonomiska fördelar i avtalsrelationen
- Vårdgivaren agerar på ett sätt som riskerar att medföra att Region Skånes renommé eller förtroendet för Region Skåne försämras och/eller vårdgivaren agerar på ett sätt som medför att Region Skånes förtroende för vårdgivaren allvarligt rubbas.

I händelse av att Avtalet med stöd av någon av i ovan punkter nämnda grunder sägs upp, ska Vårdgivaren ersätta Uppdragsgivaren för uppkommen skada, bland annat motsvarande den merkostnad uppsägningen medfört för Uppdragsgivaren.

Båda parter har rätt att säga upp Avtalet till upphörande, om

Vårdgivaren inte accepterar de förändrade villkor i *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne*, som Uppdragsgivaren beslutat om, inom 60 dagar efter det att meddelande om ändringar avsänts till Vårdgivaren. Avtalet upphör i sådant fall att gälla 12 månader efter utgången av 60-dagarsfristen. Under den återstående avtalstiden gäller *Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne* i sin lydelse före ändringarna.

Vårdgivaren har rätt att säga upp Avtalet för en verksamhet senast sex veckor före avtalat startdatum. Vårdgivaren ansvarar för direktinformation till medborgare som skickat in valblankett, till remittenter, vårdgrannar samt till allmänheten om tillbakadragandet.

Vårdgivaren har rätt att säga upp detta Avtal till omedelbart upphörande, om

Uppdragsgivaren är i dröjsmål med betalning enligt punkt 1.1.4 ovan och inte erlägger betalning till Vårdgivaren senast trettio (30) dagar efter skriftligen anmaning därom.

Uppsägning ska ske skriftligen och ska anses ha nått motparten senast en (1) vecka efter det att uppsägningen avsänts med rekommenderad försändelse till motparten under angiven adress, enligt punkt 1 ovan.

Om Vårdgivaren förlorar sin ackreditering/godkännande för Vårdenhet för öppen ögonsjukvård enligt beslut av Uppdragsgivaren, upphör Avtalet utan föregående uppsägning.

6.1.6 Force majeure

Part är inte ansvarig för underlåten eller bristande uppfyllelse av förpliktelse enligt detta Avtal om underlåtenheten eller bristen orsakats av myndighets ingripande, arbetsmarknadskonflikt, omfattande brand eller översvämning, allvarlig olyckshändelse eller annan liknande omständighet utanför parts kontroll som part inte skäligen borde ha räknat med och vars följder part inte heller skäligen kunnat undvika eller övervinna. Beror underlåtenheten eller bristen på annan person än part, är part fri från ansvar endast om också sådan person skulle vara fri från ansvar enligt vad nyss nämnts.

Finner part att han inte kan fullgöra sina skyldigheter på grund av omständighet enligt ovan ska part snarast skriftligen meddela motparten härom.

Vid konflikt mellan denna punkt och punkt rörande beredskapsåtgärder inför allvarliga händelser ska denna punkt ha företräde.

6.1.7 Beredskapsåtgärder inför allvarliga händelser

Fredstida krishändelser

Det åligger Vårdgivaren att som förberedelse inför eventuell stor olycka, katastrof eller extraordinär händelse genomföra och medverka med erforderlig planering, utbilda och öva berörd personal samt tillse att erforderlig utrustning och lokaler tillhandahålls. Om stor olycka, katastrof eller extraordinär händelse inträffar ska Vårdgivaren medverka med personal och övriga resurser i enlighet med AKS/RMKL:s anvisningar. (www.skane.se/aks).

Vårdgivaren ska medverka i Regionens risk- och sårbarhetsarbete enligt Regionstyrelsens direktiv 2007-08-29, § 150.

Höjd beredskap (krig)

Detta Avtal ska gälla även under höjd beredskap och krig. Under fredstid ska Vårdgivaren medverka i Region Skånes beredskapsplanering avseende planering, utbildning och övning.

Vid höjd beredskap och krig ska Vårdgivaren vidta de särskilda åtgärder i fråga om planering, utbildning och övning samt inriktning av verksamheten, tjänstgöring och ledigheter för personal samt användning av tillgängliga resurser, som är nödvändiga för att Vårdgivaren under rådande förhållanden ska kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal.

För personal gäller reglerna om totalförsvarspikt och allmän tjänsteplikt, enligt Lag (1994:1809) om totalförsvarspikt.

Smittskydd

Vårdgivaren ska samverka med Region Skånes smittskyddsverksamhet. Detta innebär att det ska finnas en kontaktperson till länets smittskyddsläkare.

6.1.8 Kontaktpersoner

Parterna skall utse var sin kontaktperson avseende Avtalet. När part byter kontaktperson eller kontaktuppgifter, ska detta skriftligen meddelas den andra parten.

6.1.9 Meddelanden

Meddelanden i anledning av Avtalet ska, utom i fall som anges i punkten 1.1.5 ovan, skickas till respektive parts kontaktperson med post eller e-post. Mottagandet anses ha kommit till mottagaren tre (3) arbetsdagar efter det att meddelandet skickats.

6.1.10 Överlåtelse

Vårdgivaren äger inte rätt att överlåta eller pantsätta Avtalet eller någon rättighet eller skyldighet enligt Avtalet.

6.1.11 Bestämmelses ogiltighet

Skulle någon bestämmelse i detta Avtal eller del därav finnas ogiltig, ska detta inte innebära att Avtalet i dess helhet är ogiltigt utan skall, i den mån ogiltigheten väsentligen påverkar parts utbyte av eller prestation enligt Avtalet, skälig jämkning i Avtalet ske.

6.1.12 Tillämplig lag och tvister

Eventuell tvist angående tolkning eller tillämpning av detta Avtal och som inte kan lösas av parterna gemensamt ska avgöras av allmän domstol, med Kristianstad Tingsrätt som första instans, med tillämpning av svensk rätt.

6.1.13 Vite

Om Vårdgivaren under avtalstiden inte utför samtliga uppgifter som Vårdgivaren åtagit sig enligt detta Avtal, och rättelse inte sker utan dröjsmål efter skriftlig erinran, äger Uppdragsgivaren rätt att göra ett avdrag på ersättningen som skäligen motsvarar försummelsen.

6.1.14 Övrigt

Ändringar och tillägg i *Avtal för enhet för öppen ögonsjukvård Skåne* ska för att gälla vara skriftliga och undertecknade av behöriga företrädare för båda parter. Vad gäller ändringar och tillägg i

Förutsättningar för ackreditering och avtal för Enhet för öppen ögonsjukvård i Skåne

gäller dock vad som stadgats i 1.1.5 ovan.

Parts försummelse att vid ett eller flera tillfällen göra gällande rättighet enligt Avtalet eller att påtala förhållande som är hänförligt till Avtalet innebär inte att part avstått från rätten att vid senare tillfälle göra gällande eller påtala rättighet eller förhållande av ifrågavarande slag.

Detta Avtal för enhet för öppen ögonsjukvård Skåne har upprättats i två (2) likalydande exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Ort och datum

Ort och datum

Region Skåne, Uppdragsgivaren

Vårdgivaren